Դ. 1330 — 1889 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 4 ՀՈՒՄԱՆ ԷՐԹԵՍԻ — 1307 ԸՆԹԱՑԻԿ ՎԵՑ — ՊՇԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՀԷՐՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԱԳՈՒՆԷ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 տուբէ	6 տուբէ	3 տուբէ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիյէ 20 ղրուշտան

ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻԽՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

(صاحب امتياز: جيوەلكيان)

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Զնէր վէ Ճինճի սահիպի 1 ղրշ. 5
Վիւնճիւ սահիպի 11ի 10ր. հա. » 5

Մէվատտը նէֆիսա տարի պէնտէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունայան էվրաղ իատէ օլունժայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Գապը Ալի ճաատէսինտէ նումէրո 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Գեազիթէի մէվատտ հազ գրնտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա միւլճաաթ օլունա։

ԿԻՐԻՏ

Գու կիւն տախի թիւրքճէ կազէթալարընդն հիւքիւմէթը Սէնիյէ ալէյհնտէ նէշրիյաթը միֆթէրիանէլէրինէ ճէվապէն պէնտը մահսուսալար նէշր իտուլ, Եունան ըիճալը հիւքիւմէթինի մէվքէնէ նահէվարանէլէրինի մուախէզէ էյլէմիշլէր տիր։

Տիւնքի Սէրէր՝ պու պապատ նէշր իմտիկի պիր պէնտին խիթամնտա պիր ֆգրաթ մահսուսէ նէշր իմմիշ օլուպ, մէզքիւր ֆգրանդն պէրմէճէր զիր կազէթաճրզա նագլի միւնասիպ կէօրիւմիշ տիր։

Էսկի Եունան ֆէյլէսօֆլարընդան պիրի՝ ծողրու պիր սէօզ սէօյլէմիշ տիր քի, պու սահիհ սէօզ՝ խէնամըյա գօշրմրզ օլան մէմլէքէթէ թաթպիգ օլընապիլիր զանն իտէրիզ։ Մէգքիւր սէօզ շու տը։

«Քէնտիսի եարա պէրէ իշինտէ, պաշգալարընա հէքիմլիք սաթար։» Գու սէօզիւն Եունանիստանա թէմամը յա թահպիգ օլընամը լազըմ կէլտիկիտն եւէտ Եունանիստան կազէթալարը իսպաթ էյլէյօր։

Աթինա կազէթալարընդն էն միւթէպէրլէրինտէն սալրլան Աֆրօֆէնտի կազէթա՝ «Եունանիստանտա էմնիյէթսիզլիք, Եունանիստանտա գաթլ վէ թէլէֆը նուֆուս» իւնվանը յա մուֆասալ պիր պէնտ նէշր էյլէմիշ տիր։ Գու պէնտին եայընը պիր ֆգրասընը նազլ իլէ իքթիֆա իտէրիզ։

«Մէպուսան, վիւքէյա՝, Կիրիտի վէ Կիրիտլիլէրի քէնտի հալլէրինտէ պըրագընը։ պիւտէֆէրի, պէյիւրգ վէ միւհիմ մէսէլէլէրի աղամէթ վէ ճէսամէթլէրի իլէ պէրապէր պէրթարաֆ իտինիզ։ Եունանիստանը մահվ իտէճէք տէրէճէյէ վարմըշ օլան էհալիսին եէքտիկէրինի ղըմամը մատտէսինի բիշնագրը էհէմմի յէթէ այրնը։

«Վիւքէյա թարաֆտարը վէ մուխալիֆ վէ միւթէրիզլէրի օլան մէպուսալար՝ վիւքէյալը պօղազալարընտան թուսուզ, «զիհամը իտարէյի «եեէտինիզէ թէսլիմ էյլէյիք իսէ, «պիգի ալ գանալրա պօյամագ վէ «մէմլէքէթի խարապ իմմէք իշին «թէպլիմ իմմէտիք, պիզի հըմայէ «իմմէք վէ էմնիյէթ ու ասայիշի «մուհաֆազա էյլէմէք իշին սիզի «մէվզրի իգթիտարա չըգարարգ։ «փգթիտար ու էհլիյէթինիզ եօգ ի «սէ, պուլընտըղընը մէվզիտէն չէ «քիլինիզ, եօգսա էհլիյէթ ու իգ «թիտարընը իսպաթ իտինիզ» տէ մէլի տիրլէր։»

Ահվալը տախիլիսի պու մէրթէպէ գարընը վէ պօղուգ օլան պիր մէմլէքէթին կազէթալարը՝ քէնտի հալլէրինի կէօրմէյիպ տէ մէմալիքը սարիրտէ եէնէ քէնտիլէրինին իլ գաթարընայա պօղուրմը պուլընան էմ նիյէթ ու ասայիշի իտտէ վէ հուգուգ վէ մէնաֆիի էհալիսի պիր թագդմ ֆէնա ատամալարընը քիւսթախճա մուամէլէսինտէն մուհաֆազա մազսէտիլէ, միւլայէմէթ վէ իմմտալը՝ ալէմը մէտէնիյէթին թահթը թաստիգինտէ պուլընան թէտապիրը մուգթէզիներին իմթիխազընտան տօղալը պէտգէպանլըգ իմմէյէ քէնտիլէրինտէ հազգ ու սէլահիյէթ կէօրմէյէրինէ միւնասիպ պիր իսմ վէրմէք՝ խալրճա միւշքիլ տիր զանն իտէրիզ։

Եվվէթ, Կիրիտի վէ Կիրիտլիլէրի քէնտի հալլէրինտէ պըրագընլար վէ քէնտի հալը բիւրմէլալարընը իսլահ պագընլար։ Կիրիտէ իմմէթ խազ օլընան թէտապիրին՝ մահզա Կիրիտ վէ Կիրիտլիլէրին մուհաֆազի իւմրան ու մէնաֆիինէ մաթուք վէ մահսուս օլարը՝ տէրճէյի պէտտահէթէ վարմըշ պիր հագիգէթ տիր։ Եունանիստանընդն մամուր վէ միսսիէրիհ օլարընը գօսչուլըգ հա սէպիյէ Օսմանլըլար տախի արզու իտէրլէր։

Կէրէք Դէնէմ հէքէրտա
Եվրէտը Բէլէնիէտէ

Եվվէլկի կիւնքի Թարիխլէ Լօնտրատան աթիտէքի Աէմոն ոը Գէնոնքուրթօրը թէլէկրաֆը չէքիրմիշ տիր։

Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի 1888 սեպտ. 8 թարիխինէն 1889 օգոստ. 9 թարիխինէ դատար Կիրիտ մէսէլէսինէ տաիր ալտրը եվրագը բօլի թիպիլէրի նէշր իմմիշ տիր։

Եունան հիւքիւմէթի՝ 1889 օգոստ. 5 թարիխիլէ տիւմէյը մուազզամալա կէօնտէրտիկի պիր թահրիրաթը ումումիյէտ, 50-60000 Կիրիտ մուհաճիրլէրինի քէնտի մէմլէքէթինտէ պարրնտրբամայաճաղընտան պահպա, Կիրիտտէ էմնիյէթ ու ասայիշին իատտէսի վէ Կիրիտլիլէրին ճան վէ մալլարընը մուհաֆազասը իչին Կիրիտ մրզտարը քեաֆի ասաքիրը Շահանէ իրսալի լիւզումընդն Պապը Ալիյէ իսիմատ գըլընմասընը թալեպ իմմիշ վէ աքսի թագտիրտէ պու մագսէտտէ մէպնի թէտապիրը լազմէ իթթիֆաղ իմմէք մէսպուրէյինտէ պուլընաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Ասոմրիա խարիճիյէ նազրը գոնթ Գալնօքի՝ Եունան հիւքիւմէթինին իշպու թահրիրաթը ումումիյէսինտէ միւնտերիճ թէբլիֆին՝ իշէ ծողրուտան ծողրույա ալագատար օլան տէվլէթլէր թարաֆընտան գապուլ օլընտրը թագտիրտէ քէնտիսինին սախ իշպու թէբլիֆի գապուլ իմմէյէ մէյեալ իտուկինի ճէվապէն պէյան իմմիշ տիր։

Գոնթ Գալնօքի՝ իշպու թահրիրաթը ումումիյէնին սուրէթը թահրիրինտէն էնտիչէ իտէրէք, Եունան իլէ տէվլէթը Օսմանիյէ արասընտա պիր մուհարէպէ վուգուրունա սէպէպլէրի վէրիլմէմէսինի լիւզումընը իիմթար իմմիշ, վէ գաթէն Ասոմրիանընդ Կիրիտ մէսէլէսինէ ծողրուտան ծողրույա ալագատար պիր տէվլէթ օլմատընը պիլտիրմիշտիր։

Ինկիլթէրա բէիսը վիւքէյասը լօրա Սալիսբէրի՝ իշպու թահրիրաթը ումումիյէյի նազարը իմիպարա ալմագ իչին սահր տէվլէթլէր իլէ խմիշտիրէ իտէճէկինի վէ վուգուամթը մահրիյէթը վախիմէսինի թատրիբրինի գարարլաշարըմըշլար տըր։

Բատիգալ ֆրգասընա մէնսուպ օլան մէպուսան՝ մէճլիսը վիւքէյանընդն իշպու գարարը ալէյհնտէ աչրդտան աչրղա խօշնուտսըզլըգ իրատ իտիյօրլար։

Բարիզ 15 նոյմ.

Շուլու պուլան պիր հավատիսէ կէօրէ, պու կիւնքի մէճլիսը վիւքէլասա վէրիրէն գարար հագգընտա գապրնէմէօ ազասը միյանընտա իմթիյաֆը էֆքեար ալվճուտ իմիշ։

Բարիզ 15 նոյ.

Ահվալը սրհհիյէսի հագգընտա եէքտիկէրէ մուխալիֆ պիր չոգ չա յիալար տէվկրան իմմիշ օլան Մ. Ժիւլ Ֆէրրի թէմամը յա քեպը աֆիկէթ իմմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աէմոն ոը Գոնտրանթինօքէ)

Ինոպրիւք 14 նոյմ.

Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ՝ Ալէքսանիա իմբէրաթօրը իլէ իմբէրաթօրիցասրընդն վիւրուտիկէ չրմէն տրֆէր սթասիոնընտա պէքէմիշ տիր։ Միւշարէլէյհիմանդն բաքիպ օլուրգլարը գապար՝ էօրլէնտէ սմասինա մուվասլէթ էյլէմիշ տիր։ Իմբէրաթօր Կիրեոմ վակոնդն բէնշէրէսի ֆէնտինտէ այագտա ուուրյօր իտի, վէ գաթար ուուրմազտան էվվէլ վակոնտան տիշարը չրգտը։ Իբի իմբէրաթօրլար տէֆաթէլէ սուբէթը սամիմէտտէ եէքտիկէրիլէ գուճագլաշարլար։ Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ՝ իմբէրաթօրիցանընդն էլինի էօրտիւ։ Պատէհու իմբէրաթօրլար՝ վակոնա կիրիպ ուզուն միւտտէթ սուբէթը մահրէմանէտտէ գօնուշարլար։

(Աէմոն Օշէոնրոլ)

Բարիզ 15 նոյմ.

Վիւքէյա՝ պու կիւն ագտ իմթիկի պիր մէճլիստէ, Մէճլիսը մէպուսանտա գրաաթ օլունաճագ վէ գապրնէթօ թարաֆընտան Քիրիսէ իլէ հիւքիւմէթին թէֆրիգի վէ Դանունը էսասընին թատտիի մէսէլէլէրինին թէֆէրրի թէբլիֆ օլընաճագ օլան պէյանանամէնին սուբէթը թահրիրինի գարարլաշարըմըշլար տըր։

Բատիգալ ֆրգասընա մէնսուպ օլան մէպուսան՝ մէճլիսը վիւքէյանընդն իշպու գարարը ալէյհնտէ աչրդտան աչրղա խօշնուտսըզլըգ իրատ իտիյօրլար։

Բարիզ 15 նոյմ.

Շուլու պուլան պիր հավատիսէ կէօրէ, պու կիւնքի մէճլիսը վիւքէլասա վէրիրէն գարար հագգընտա գապրնէմէօ ազասը միյանընտա իմթիյաֆը էֆքեար ալվճուտ իմիշ։

Բարիզ 15 նոյ.

Ահվալը սրհհիյէսի հագգընտա եէքտիկէրէ մուխալիֆ պիր չոգ չա յիալար տէվկրան իմմիշ օլան Մ. Ժիւլ Ֆէրրի թէմամը յա քեպը աֆիկէթ իմմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի սէլամլըգ ալայը՝ համիտիյէ ճամիսինտէ վուգու պուլուպ, իշպու բէսմի սէյր ու թէմաշա իչին Ալէքսանիա վէ Պէլճիգա սէֆիրէրիլէ պաշ թէրէճէմանլարը վէ պաշը սէֆարէթխանէլէրին թավսիյէսիյլէ կէլմիշ օլան 30 գատար էճնէպի սէյեահլար՝ տարէի մախսուսէտտ հաղը պուլընմըշլար տըր։

Սէլամլըգ բէսմինտէն սօնրա Ալէմանիա սէֆիրի Մ. Բատօվից իլէ պաշ թէրճէմանը Մ. Թէոթա՝ Մապէնէ պիլալմիմ հուզուրը հաղրէթը Բատիշահիյէ դապուլ պուլըրմըշլարտըր։

—Պէրլին սէֆիրի Թէվֆիգ բաշա հաղրէթլէրինին վէզարէթ Մէնշուրը՝ տիւն սաաթ 9 բատտէլէրինտէ Նիշան թաշընտա վագը խարիճիյէ նազրը Սախտ բաշա հաղրէթլէրինին պօնպէնտա նազրը միշարէլէյհ հաղրէթլէրիյէ թէրճէմանը տիվանը հիւմայուն Միւնիր, խարիճիյէ միսիմէշրը Տատեան Յարութիւն, Մահպուսաթը էճնէպիյէ միտիրի Մահիտ բաշալար, Թահրիրաթը խարիճիյէ քեաթիպի Նաում էֆ. մէքթուպիխարիճիյէ միւհիմմէ միտիրիմիւնիր պէյ, խարիճիյէ մուհասէպէճիսի Խորեան Գրիգոր, Տիվանը հիւմայուն միւթէրճիմը էվվէլի Տավուտ, Պապը Ալի հուգուգ միշավիրլէրինտէն Կէօշէր, վէ Պապը Սէրասքէրի սէր միմարը Յովհաննէս էֆ. լեր հազարաթը, Խարիճիյէ թապիյէթ միտիրի Պաղտասարեան Օհան, Բօմա սէֆարէթը Սէնիյէսի միսիմէշրը Դավիթեան Միհրան, Բուսճուգ խանէտանընդան Գազարեան Յակոբ էֆ.լեր վէ Պէլճիկի սէֆարէթը Սէնիյէսի ամաչէ միւիթէրի Խայրի պէյ վէ հուզուրարը միւթատ օլան մէմուրինը թէշրիֆաթիյ, պիւթիւն խարիճիյէ մէմուրլարին վէ խիւլաֆասը վէ խատտէմէսի վէ դավասար հազը օլարը հալտէ Պէյլիքճիի տիվանը հիւմայունՊէյլիքճի էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան մէքտուբմը միւթատ իլէ գրաաթ օլընմըշ վէ խիթամը գրաաթտա Ցուսաը էֆ. թարտիշնտան զաթը հազրէթը Բատիշահի իչին տուուալար օգունմըշ վէ հազրըուն ամինտան օլմըշ տըր։

Խիտամը բէսմտէ հազրըուն՝ Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինէ մէքտուբը թէսլիմ քիրէյի իրֆա խուպ, դէվամ թը մուշարէյհիմէ չէրպէթ վէ չալար իրրամ օլընմըշ տըր։ Պատէհու Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրի՝ իշֆաի վազիֆէի թէշէքքիւր զրմընտա Մապէյնը հիւմայունա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Միտիլլիտէ զէյզէյէտէն միւսապ օլանլարա իանէ ճէմի իչին Շէհր է մանէթինտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլի, վէ բիյասէթինէ հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթլէրինին վէ ազալրընը տա մէճլիսը էմանէթ ազասընտան կիրլիտի Մուսթաֆա պէյ իլէ զէվամը սարէրէնին թահնի խուսուսընա ի բատէի Սէնիյէ սուուալ իմմիշ տիր։

Երինէ պու մագսէալէ Իզմիրտէ պիր գօմիթէ թէշէքքիւլ իմմտիկի կիպի, Բուս Բաշիրգի էֆ. հազրէթլէրինին մարիֆէթիյլէ տախի2 բիսզօբօս վէ 1 թագրմզվէմաթը միւթէպէրէտէն միւրէքքէպ պիր գօմիթէ թէշէքքիւլ իմմիշ տիր։ Բաթրիգը միւշարէյէհ Տէրսաատէթտէքի քիրիսէէրին ճիւմլէսինէ պիր թահրիրաթը ումումիյէ (շրջաբերական) կէօնտէրէրէք հէր սընֆի էհալիսին աֆէթզէտէկեանա իանէ իմմէյէրինի վէ իանէյէրինի մէզքիւր գօմիթէյէ կէօնտէրմէյէրինի խավսիյէ էյլէմիշ տիր։

—Ալէքսանիա իմբէրաթօրը՝ Պէյօղլընտա Ալէքսանիա սէֆարէթխանէսինին պուլընտրը Ալյազ Բաշա մահալլէսի ֆուգարասընա 1000 ֆր. իանէ իմմիշ օլմաղլա, մէպլաղը մէզպուր՝ պու քէրրէ սէֆիր Մ. Բատովից թարաֆընտան իմա օլընը, լազըմ կէլէնլէր մարիֆէթիյլէ ֆուգարասի մէրզումէյէ թէվզի գէլընմըշ տըր։

—Բուս Բաթրիգխանէսինին Սինոդ վէ մուխթէլիֆ միլլէթ մէճլիսլէրի՝ Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրինին թահթը բիյասէթինտէ օլալրագ կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ ագտը իճմամա իլէ պաղը մէսաիր միհիմմէյէ թահթը միւզաքէրէյէ ալմըշ տըր։ Մ. Գուրբի՝ մուխթէլիֆ միլլէթ մէճլիսի աղալրընտան խաթիֆա իտէն Գօսթաքի Անթօքլօ բաշա հազրէթլէրինին եերինէ մէճլիսը մէզքիւրէ ադա նասպ օլընմըշ տըր։

—Եվրօբատա պիր պէօյիւք հէյեթը սարրաֆիյէնին Տէրսաատէթտէքի վէքիլի՝ Սէլանիք շէհրի իլէ տիկէր տէնեղ սահիլի իքի ի՛չ շէհրին էլէքթրիք ըրընընա թէնվիրի խմիթիյաղընը ալմագ իչին մէրճիի ալիսի նէ պիր լայհա թագտիմ էյլէմիշ տիր։ Մէզքիւր շէհրլէր պէլէտիտէսի իչին զալէթ ֆահտէպախ օլան իշպու լայիհա՝ գարիպէն մերճիի մախսուսընա թագտիմ օլընաճագ, վէ տիկէր պիր լայիհա մախսուսէտտ քէմալը էհէմմիյէթլէ թավսիյէ օլընաճագ տըր։

—Եվրօբատա օլտրը կիպի չէհրիմիզտէ տախի «Տէրսաատէթ ու մումի մաղազալար» նամըյա թիւճճար էմմաղազընը վաղընա մախսուս արտիէ մաղազալարը թէէսիսի ղըմնընտա շէհրիմիզ միւթէպէրանընտան Իսմայիլ հագգը էֆէնտի թարաֆընտան թալեպ օլընան իմմիյազն էվլագը՝ մէճլիսը խասսը վիւքէյաճա թասվիպ օլընըպ, իրատէի Սէնիյէսի իսթիհսալ օլընմագ իւզրէ խաքիբաի Շահանէյէ արզ օլընմըշ տըր։

Մէզքիւր արտիէ մաղազալարընա էմմաա վազը՝ սէճպուրի օլմալը, էմմաա վազ իմմէք իսթէյէնէլէրէն արզու իտէնէրէ տէ՝ վազ իտէճէքլերի էմմաանընդն կէօմրիւգ բէսմի էվվէճէ մէզքիւր մաղազալար իտարէսի թարաֆընտան էօտիճնճ վէրիլէրաա տիւշմիւշ, վէ 6 թարֆասընտան 5ի գուրմուլմըշ իսէ տէ, պերի պօղուլմըշ տըր։

Բօսէմօստան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, օրատա տախի պիր Եունան պրիգի գազազէտէ օլմուշ իսէ տէ, թարֆալարը գուրմուլմըշլար տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղ. Ժողով գարարը մուճիպինճէ թաշրա Առաջնորդարընա աթիտէքի Շրջաբերական իրսալ օլընմըշ տըր։

Ցայտնի է որ Թուրքիոյ մէջ գրտնուող Առաջնորդք և ընդհանուր գաւառական Վարչութիւնք, իրենց պաշտօնական բնութեամբ՝ իբր պաշտօնական ներկայացուցիչ վիճակին առաջի տեղական իշխանութեան և միջնորդ անոնց փոխադարձ յարաբերութեանց, տեղական կառավարութեան հետ յարաբերութեան մէջ կը գտնուին, և երբ որ և է խնդրոյ կամ պարագայի մէջ պէտք ունենան Բ. Դրան կամ Տէրութեան այլ եւ այլ պաշտօնատանց դիմելու, կը պարտաւորին՝ յետ կատարելոյ ի տեղւոջ հարկ եղած օրինական գործողութիւններն՝ դիմելու Պատրիարքական իշխանութեան, որ իբր միջնորդ ընդհանուր Ազգին յարաբերութեանց առաջի Կայսերական Կառավարութեան, կը մատուցանէ խնդրին իւր պարտուպատշաճ ձեւով՝ վերին իշխանութեան ուշադրութեանն և որոշմանը, կատարելով ըստ պատշաճի կարեւոր բանակցութիւններն։

Ժամանակէ մ'ի վեր կը դիտուի սակայն որ ուրեք ուրեք Առաջնորդք անտեսելով այս ընդհանուր կանոնն և շեղելով իրենց պաշտօնական յարաբերութեանց սահմանէն՝ այլ և այլ գործոց համար ինքն ինքնին կը ձեռնարկեն ուղղակի բանակցութիւններ և յարաբերութիւններ կատարելու Բ. Դրան և Պետութեան այլ և այլ պաշտօնատանց հետ, փոխանակ Պատրիարքարանին միջնորդութեանը դիմելու և պաշտօնական յարաբերութեանց հաստատեալ կարգն յարգելու։

Արդ՝ նկատելով որ յարաբերութեանց այս անկանոն ընթացքն այլ և այլ անպատեհութիւնք կը ծագին ստեպ, և գործերն փոխանակ կարգադրութեան համար մէջ դրուելու՝ կը կնճռոտին առաւել, ըստ որոշման Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան Քաղաքական Ժողովոյ՝ ներկայ շրջաբերական գրութեամբ կը հրաւիրեմք ինչպէս միւս Առաջնորդներն նոնպէս և զՁեզ չխոտորիլ բրնաւ պաշտօնական յարաբերութեանց բնական և կանոնաւոր շաւղէն, և ամփոփուելով Ձեր ձեռնհասութեան սահմանին մէջ՝ վիճակային գործոց կարգադրութեան համար տեղական իշխանութեան հետ միայն կատարել Ձեր յարաբերութիւններն, և երբ հարկը պահանջէ Բ. Դրան դիմել՝ յայնժամ տեղեկագրել խնդիրն ի Պատրիարքարանս ի պարտուպատշաճ տնօրէնութիւն։

Մնամք աղօթարար
Պոսֆորոս Կ. Պոլսոյ
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

2 Նոյ. 1889

———

Խառն Ժողով տիւն Գալաթա Խորհրդարանընա Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հայրէթլէրինին Նախագահութիւնը վէ Ղազարոսեան Սահակ էֆ.նին Ատենապետութիւնը թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, պազը առաջնորդլըգլար վէ սաիրէ մէսէլէլէրիլէ մէշղուլ օլմուշ տըր։

———

Շապին Գարահիսար Առաջնորդը սապրգ Ներկարարեան Գեր. Տ. Պետրոս վարդապետ՝ թասհիհը միգաճ իմմէք իւզրէ մէմլէքէթի օլան Ատաբազարընա կիմմէյէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հայրէթլէրինտէն միւսաաատ խմիհսալ իմմիշ օլմաղլա, տիւն օլ թարաֆա տպմէթի իմմիշ տիր։

———

Գարատէնիզէ

ՎՈՒԴՈՒ ՊՈՒԼԱՆ ԴԱԶԱԼԱՐ

Կէչէն սալը կիւնքի ֆուրթունա էսնասընտա Գարատէնիզտէ Դազդգիայա նամ մահալտէ Էսէնլա նամ եէլքէն կէմիսինին զարգ օլուպ, թայֆալարընդն ճան Գուրթարան հէյեթի թարաֆընտան գուրթարըլըրը, վէ տիկէր պազը գազալար տախի վուգուա կէլմիշ իսէ տէ, հէնուզ թաֆսիլաթ մէվճուտ օլմատընը տունքի նիսսէսիմիզտէ եազըմըշ իտի։

Պու պապատ այընան մամլիսմաթը ալիրէյէ կէօրէ, Էսէնլա զարգ օվասընտան 4 սաաթ սօնրա թայկանտան կէլէն վէ իսմէրի սէճճուլ պուլընան 2 Եունան պրիգ սէֆինէսի՝ Զէյտէ ճիքատ գարայա տիւշմիւշէր տիր։ Իշպու սէֆինէլէրտէն պիրինին 8 թայֆասընտան 2սի տէնիզէ տիւշէրէք, դարգ ու նապէտտտ օյմուշլար, վէ գուսուր 6ը՝ իրլի հավա ֆիշէնքլերի վասէթասընա ճան Գուրթարան հէյեթի թարաֆընտան գուրթարըլմըշլար տըր։

Զախիրէ եիւքլիւ օլան տիկէր պրիգին թայֆասը՝ 10 քիշիտէն ի պաբէթի օլուպ, գաբանը՝ տիրէկին թէէսիսնտէն տէնիզէ տիւշէրէք պողուլտըը կիպի, կիվերմէնին գամարասընտան չրգմագ իսթէմէյէն 4 թայֆա տախի պօղուլմուշլար տըր։

Ճան Գուրթարան հէյեթի բէիսի գարտան Բայմէր՝ կէմիյէ տօղրու պիր ֆիշէնկ ամմըշ իսէ տէ, ֆիշէնկ կէմիյէ վարմազտան էվվէլ կէմի պամմըշ օլտրընտան, գուսուր 5 թայֆա հալաթլար իլէ գուրթարըլմըշլար տըր։

Եինէ մէզքիւր կէճէտէ 293 թոնէլաթօլըգ պիր Եունան պրիգի՝ Գարապուրն սահիլինէ տիւշմիշ իսէ տէ, տակալարընդն շիտտէթինէ պիր միւտտէթ տայանմըշ օլտրընտան, ճան Գուրթարան հէյեթի՝ իշպու սէֆինէնին 9 քիշիտէն իպարէթ օլան թայֆասընը գուրթարապրմիշ տիր։ Պիր ազ սօնրա մէզքիւր սէֆինէ տալ կալարընը շիտտէթինէ տայանամայա բազ բարալանմըշ տըր։

Զախիրէ եիւքլիւ օլարագ թայկանտան Տէրսաատէթէ կէմէքտէ օլան 80 թոնէլաթօլըգ պիր Օսմանլը եէլքէն սէֆինէսի տախի՝ աշարշէնպիհ սապահընը Քիլիտ Պրունընտա գարայա տիւշմիւշ, վէ 6 թայֆասընտան 5ի գուրմուլմըշ իսէ տէ, պերի պօղուլմըշ տըր։

Բօսէմօստան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, օրատա տախի պիր Եունան պրիգի գազազէտէ օլմուշ իսէ տէ, թարֆալարը գուրմուլմըշլար տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղ. Ժողով գարարը մուճիպինճէ թաշրա Առաջնորդարընա աթիտէքի Շրջաբերական իրսալ օլընմըշ տըր։

Ցայտնի է որ Թուրքիոյ մէջ գրտնուող Առաջնորդք և ընդհանուր գաւառական Վարչութիւնք, իրենց պաշտօնական բնութեամբ՝ իբր պաշտօնական ներկայացուցիչ վիճակին առաջի տեղական իշխանութեան և միջնորդ անոնց փոխադարձ յարաբերութեանց, տեղական կառավարութեան հետ յարաբերութեան մէջ կը գտնուին, և երբ որ և է խնդրոյ կամ պարագայի մէջ պէտք ունենան Բ. Դրան կամ Տէրութեան այլ եւ այլ պաշտօնատանց դիմելու, կը պարտաւորին՝ յետ կատարելոյ ի տեղւոջ հարկ եղած օրինական գործողութիւններն՝ դիմելու Պատրիարքական իշխանութեան, որ իբր միջնորդ ընդհանուր Ազգին յարաբերութեանց առաջի Կայսերական Կառավարութեան, կը մատուցանէ խնդրին իւր պարտուպատշաճ ձեւով՝ վերին իշխանութեան ուշադրութեանն և որոշմանը, կատարելով ըստ պատշաճի կարեւոր բանակցութիւններն։

Ժամանակէ մ'ի վեր կը դիտուի սակայն որ ուրեք ուրեք Առաջնորդք անտեսելով այս ընդհանուր կանոնն և շեղելով իրենց պաշտօնական յարաբերութեանց սահմանէն՝ այլ և այլ գործոց համար ինքն ինքնին կը ձեռնարկեն ուղղակի բանակցութիւններ և յարաբերութիւններ կատարելու Բ. Դրան և Պետութեան այլ և այլ պաշտօնատանց հետ, փոխանակ Պատրիարքարանին միջնորդութեանը դիմելու և պաշտօնական յարաբերութեանց հաստատեալ կարգն յարգելու։

Արդ՝ նկատելով որ յարաբերութեանց այս անկանոն ընթացքն այլ և այլ անպատեհութիւնք կը ծագին ստեպ, և գործերն փոխանակ կարգադրութեան համար մէջ դրուելու՝ կը կնճռոտին առաւել, ըստ որոշման Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան Քաղաքական Ժողովոյ՝ ներկայ շրջաբերական գրութեամբ կը հրաւիրեմք ինչպէս միւս Առաջնորդներն նոնպէս և զՁեզ չխոտորիլ բրնաւ պաշտօնական յարաբերութեանց բնական և կանոնաւոր շաւղէն, և ամփոփուելով Ձեր ձեռնհասութեան սահմանին մէջ՝ վիճակային գործոց կարգադրութեան համար տեղական իշխանութեան հետ միայն կատարել Ձեր յարաբերութիւններն, և երբ հարկը պահանջէ Բ. Դրան դիմել՝ յայնժամ տեղեկագրել խնդիրն ի Պատրիարքարանս ի պարտուպատշաճ տնօրէնութիւն։

Մնամք աղօթարար
Պոսֆորոս Կ. Պոլսոյ
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

2 Նոյ. 1889

———

Խառն Ժողով տիւն Գալաթա Խորհրդարանընա Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հայրէթլէրինին Նախագահութիւնը վէ Ղազարոսեան Սահակ էֆ.նին Ատենապետութիւնը թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, պազը առաջնորդլըգլար վէ սաիրէ մէսէլէլէրիլէ մէշղուլ օլմուշ տըր։

———

Շապին Գարահիսար Առաջնորդը սապրգ Ներկարարեան Գեր. Տ. Պետրոս վարդապետ՝ թասհիհը միգաճ իմմէք իւզրէ մէմլէքէթի օլան Ատաբազարընա կիմմէյէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հայրէթլէրինտէն միւսաաատ խմիհսալ իմմիշ օլմաղլա, տիւն օլ թարաֆա տպմէթի իմմիշ տիր։

ՄԻՀՀԻՄՄ ՊԻՐ ՄԷՍԷԼԷ

Բարիզ Սէրկիի Ուսումիսի հագդէնտա ձեբէդրէ Շոբէյէ մէքթուպլար եազմագտա օրուպ, պէ.յան իթտիկի միւթալէաթ հագիգաթէն մուճիպը իսթիֆատէ օրան զաթրն՝ կէչէնտէ միյմարլըգ հագդէնտա եազտրդը պիր մէքթուպը՝ քէմալը էհէմմիյէթլէ օ գումբը իտիմ։ Ճեբէդէնին Բարիզ մուխպիրինին՝ պու մէքթուպտա միլլէթիմիզ միյմարլարընին չէրէֆլի մազիսի հագդէնտա տէրմէ յան իթտիկի միւթալէաթ նազարը տիգդաթմը ճէլպ իտէրէք, պու չէրէֆին իսթիգպալ իչուն մուհաֆազասը միւմքին օրուպ օյմայաճաղը մէսէլէսի զիհնիմի խալլիճէ թըրմալամըշ իտի։

Ախիրէն Սէնայիի Նէֆիսէ մէքթէպինին սէնէլիք սէրկիսինին քիչատը միւնասէպէթիլլէ, մէզբիւր սէրկիի զիյարէթ իթտիմ։ Պէն Սէնայիի Նէֆիսէ մէքթէպինտէ սէնէվի թէրթիպ օլընան սերկիյէրին էն սատրդ զիյարէթճիլէրինտէնիմ, վէ մէքթէպը մէզբիւրը քիչատընտան պէրու հիչ պիր սէնէ օյմամըշ տըր քի՝ սէնէվի քիչատ օլընան սէրկիի զիյարէթ իթմէքքիզին կէչիրէյիմ։

Սէնայիի Նէֆիսէ մէքթէպինտէ մաէլսէմունիյէ կէօրտիկիւմ հալ՝ մէքթէպը մէզբիւրը պէօյիք սընընքիլարընտա էրմէնի չակիրտանըն էքսէրիյէթ իմէշքիլ, վէ սայէի իմէրագդըյաթվայէի հազրէթը Բատիշահիսէ ըսան պու մէքթէպը ֆէյզմէքսէպտէ քէսպը ֆէյզ իթմէկէ թէչվիգ էյլէմէք տէյլտիր։—Մագսէտիպզ բէտէր վէ մատերլէրի՝ էվլատլարընընն իսթիգպալինի թէէմին իչուն՝ ումումի սուրէթտէ մէքեաթիպը Շահանէնին վիճուտինտէն իսթիֆատէ էյլէմէք խուսուսընտա տահա զիյատէ զայրէթ կէօսթէրմէկէ թէչվիգ իթմէք տիր։

Հիւբիւմթը Սէնիէ պունճա մէքեաթիպը աալիէ թէէսիս պուլըրմըշ օլուպ, պունլարա սունուֆը միւխթէլիֆէի թէպաա պիլա ֆարգ գապուլ օլընմագտա տըր։ Ամալը խայրիյի հազրէթը Բատիշահի պիլ ումում թէպաա վէ զիրը տէսթա նընինմէթը մէարիֆատէն պիլա ֆարգ իսթիֆատ էյլէմէկէրի գազիէսինէ մասիմուֆ օլըրզը ճիհէթլէ՝ մէքեաթիպը Շահանէյէ տէվամ իտէն աթֆալին թէզարիւտ իթմէսի՝ անլէրին թէէսսիսինտէն մունթազը օլան ֆայտէնին թէէմին հուսուլի հիւբմինտէ տէյլտիր։

Միլլէթիմիզ աթֆալինին միւտտէթը մէտիտէ Մէքեաթիպը Շահանէտ իհրազ իթտիրէրի չէրէֆլի վազիյէթի զիքը իթմէկէ լիւզում եօգ տըր։

Մէքթէպը Թրպպիյէի Շահանէտէն զուհուր իտէն թապպպ էֆէնտիլէր միյանընտա միլլէթիմիզ աթֆալը խայրի զէման միհիմ պիր մէֆզը թումումուշ, վէ աթֆալը մէրզուսէնին սայէի Շահանէտ քէսպ իթտիքլէրի վուգուֆ վէ հազագաթը՝ օրտուի հիւմայունլարտա իպրազ ի տէրլէք, վազիֆէի ուպուտիյէթքեարանէյի իֆա էլլեմէլէրի ումումի հէյէթը միլլէթիմիզ իչուն մուճիպը իֆիթիխար պուլընմըշ տըր։

Մէքթէպը Թրպպիյէի Միլքիյէի Շահանէնին եէթիշտիրմիկի էրմէնի թապպպ վէ էճզաճլարըն քէսրէթի տէ մալիմ օլուպ, էլհալէթուհազիհի մէմլէքէթ թէպապէթի վէ էճզաճլըգ կիպի խրտմէթլէր իֆա իտէնիլէրին վիճուտի՝ միլլէթիմիզ էֆրատընընն հիւքիւմէթը Սէնիէնին պիլա մումթէպաա իչուն խսթիհզար ֆրանսը։ մը օլտրդը. վէսայիթը թէրագդըգտան իսթիֆատ իթմէք խուսուսընտա գուսուր կէօսթէրմէկիկէ տէյլտիր։

Մէքթէպը Սուլթանի, Մէքթէպը Հուգուգը Շահանէ, Մէքթէպը Միւլքիյէ վէ Օրման մէքթէպինտէ տախի էրմէնի չակիրտանը միհիմ պիր մէվզը թումումուշլար, վէ թէրագդըյա օլան սայ ու զարրէթլէրի իլէ մուալլիմլէրին վէ մէքթէպ հէյէթլէրինին ճէլպը թէվճիհինէ մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր։

Հալ պէօյլէ իքէն՝ պիր զէմանտան պէրու Մէքեաթիպը Շահանէտ պուլընան էրմէնի չակիրտանընն մրգտարը էքսրիմէքտէ օլտրդը մաէթթէէսսիֆ կէօրիւմէքտէ տիր քի, պունընն սէպէպի մահզա միլլի մէքթէպլէրիմիզտէ Լիսանը Օսմանինին թահսիլի մաթլուպ ուսն տէրէճէյի պուլամատրդը ճիհէթլէ, Մէքեաթիպի Շահանէյէ միւրաճաաթ իտէն չա կիրտանընն իմթիհան կէչիրմէք խուսուսընտա տիւշրը միշքիլաթ օլտալրը. վէ էքսէրիսինին՝ իմթիհան կէչիրէմէյէճէքլէրինի անլայրպ, մէքեաթիպէ միւրաճաաթա ճէսարէթ իտէմէմէլէրի տիր։

Պէղայէթ չայանը թէէսսիֆ օլան պու հալին էհէմմիյէթի տուն պիր թէֆէքքիւրլէ անլաշըլապիլիր. զիրա՝ հիւքիւմէթը Սէնիէ չուուպաթը իտարէի տէվլէթտէ մէմուրիինին էրպապը իպթիտարտան օլմալրը արզուսըյլա, պատէմա անլէրի մէքեաթիպը Շահանէտէն զուհուր իտէն էֆէնտիլէրտէն ինթիհապ իթմէկէ գարար վէրմիշ օլուպ, ճանիպը հիւքիւմէթտէն քիչատ պուլըրմըշ օլան մէքեաթիպտէ միւքէմմէլէն թահսիլ կէօրիւմէմիկի հալտէ, խըտմէթը մուճիպ -իւլ-մէֆխէրէթը տէվլէթտէ իսթիխտամ իտիրմէք տէ միւմքին տէյլի տիր։

Եվվէլ պիր գալէմտէ միւլազիմ օլարագ, թէրագդը իթմէք միւմքին իտի։ վէ չուուպաթը իտարէէ կէօրիւլէն լիւզում մէպնի՝ ֆիւնուն վէ էլսինէի սահիբէճէ վուգուֆը օյանլար՝ լիսանը ըէամի օլան լիսանը Օսմանիյէ վազրֆ օյմամալարընա պագրըմալրպ, խըտմամը միհիմմէտ իսթիխտամ պուլըրըրլար իտի։ Շիմտի ելնէ պիլզումում խըտմամը տէվլէթ՝ պիլզումում թէպաա Շահանէ իչուն քիչատ իսէ տէ, տէվլէթին լիսանը ըէամիսի օյան լիսանը Օսմանիյի պիլմէք, վէ հէր պիր խըտմէթ իչուն թէէսիս պուլըրմըշ օյան Մէքեաթիպը Շահանէտ թահսիլ կէօրիւպ շահատէթնամէ ախզ էյլէմէք շարթը ազէմ հիւքմնտէ տիր. վէ պու չէրաթթին պէհմէհալ իքմալ իտիլ մէսնէ լիւզում վար տըր։

* *

Պու մէսէլէ հագդէնտա պունտան պիր սէնէ էվվէլ եազտրդը պիր մէքթուպտա նազարը տիգդաթը ճէլպ իթմիշ իտի։ Պու քէրրէ իրինճի տէֆա օյարագ, անը եէնիտէն միլլի մէքթէպլէրիմիզ իտարէլէրի իլէ, պիլուզում վալիտէ վէ բէտէրլէրին, վէ Ուսուլհական խորհուրդ հէյէթը միհիթէրմէսինին նազարը տիգդաթընա ազզ իտիօրըմ։ Էկէր պիր ազ տիւչինիլիր իսէ, պու մէսէլէնին բէք չօգ նօգթաի նազարլարտան միհիմմ օլտրդը անլաշըրը։

Մէքեաթիպը Շահանէտէ էրմէնի չակիրտանըն թէզայիւտի իչուն եարբլաճագ շէյլէրին պիրինճիսի՝ միլլի մէքթէպլէրիմիզտէ լիսանը Օսմանինին թէտրիսինի թէնսիգ, վէ պու թէտրիսի՝ Մէարիֆ Նէզարէթինին Ռիւշտիյէ մէքթէպլէրինին բրօկրամլարընա թէվֆիգ իթմէք տիր։ Պու սուրէթլէ մէքթէպտէն չըգան հէր չօճուգ՝ մէքեաթիպը Շահանէտէն պիրինէ կիրմէք իսթէյէն տէլիգանլըլարը իմթիհանլարա հազրըլամագ իւզրէ խուսուսի սընընքիլար քիչատ էյլէմէք տիր։ Պու եօլտա սընընքիլար քիչատ իտիլտիկի հալտէ՝ Մէքեաթիպը Շահանայէ կիրմէք իչուն իմթիհան կէչիրէպիլէն չակիրտանընն մրգտարը չիմտիքինին իքի միլինէ պալիզ օլաճաղը մուհագագ տըր։ Հէնտէսէ տէն, թարիխը թապիտէն, հիսապտան, վէ էմալի իւլումտան իմթիհան կէչիրէճէք պիր էրմէնի չօճուզընն պու իւլումը Բիւշտիյէտէն չըգմըշ պիր Իսլամ բէֆիգի գատար պիլտիկի մուհագագ տըր։ Ֆագաթ՝ պու պիլտիկի չէյլերի թիւրքճէ թարիհի իթմէք իգթիտարընը հալիզ տէյլի տիր։ Մէսէլա՝ հէնտէսէտէն պահս իտէճէք իսէ՝ դէսէլլո (էսէլէզ) իչուն՝ եռանկիւն տէր։ իմթիհանա մէմուր օլան զաթ՝ եռանկիւնտէն հիչպիր չէյ անլամագ։ Ֆագաթ՝ էկէր օ չօճուգ պիր գաչ այ տէրս ալարագ՝ էրմէնիճէ էօրէնմիշ օլտրդը իւլումը թիւրքճէ հարիհի իթմէկէ ալրչսա՝ միւքէմմէլ իմթիհան կէչիրէպիլէճէկինտէ չիպհէ եօգ տըր։

Իւչինճի արզու իտէճէկիմիզ չէյ տէ մէքեաթիպը Շահանէյէ տուխուլ իթմէք իսթէյէն ֆուգարա աթֆալը իչուն՝ Բաթրիգխանէ, վէ եախօտ Ս. Փրկիչ իտարէսի թարաֆընտան պիր հրմայէ հէյէթի թէչքիլի տիր։ Մէքեաթիպը Շահանէտէ թահսիլ մէճճանէն տիր։ Ֆագամ ֆագիր օլան պիր շակիրտ ի չիւն՝ թահսիլինին իքմալինէ գատար կէչինէպիլմէք մէսէլէսի՝ բէք միւշքիլ պիր մէսէլէ տիր։ Էկէր պու եօլտա շակիրտան իչուն պիր հրմայէ հէյէթի վիճուտա կէթիրիլիր իսէ Ս. Փրկիչ որբանոցը, վէ Դալաթա կեդրոնական մէքթէպի կիպի մէքթէպ էրիմիզտէն Փարլ օլան ֆայտէ պիր գաթ տահա թէզեիտ իտիլմիշ օլուր։ Զիրա ֆուգարա չօճուգլարընը եա լընըզ չօճուգլարընտա հրմայէ վէ թէրպիէ իթմէք քեաֆի օլմալրպ, իլա քէնդիլէրինէ կէչինէպիլմէյէրինի թէէմին իտէճէք պիր եօլ կէօսթէրմէկէ տէ լիւզում վար տըր։

Վէզայիֆը սատագաթքեարանէտէն օլան պու շէյլերին իճրասը հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ տէ թազտիր պուլըրլաճաղը չիպհէսիզ տիր։

Աբզ իմտիկիմիզ պու մէսէլէնին օգուտլանլարըմզդ, վէ միլլի իտարէլէրիմիզ թարաֆընտան հալիզ օլտրդը էհէմմիյէթը ֆէվգէլատէ իլէ թէլագդը օլընաճաղընը իւմիտ իտերիզ։

Տ. Գ.

ԲԱՐԻԶ

ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆԻՆ ՊԻԼԱՆԶՕՍԸ

(Տէտէյ Նուսրէդդին թէվֆիգ էֆէնտի)

Տէմիր եօլ գումբանեաբը.

Շըմալ թէմիր եօլու գումբանեաբ՝ կէչէն մայիսին իպթիտասընտան պէրու ֆէվգէլատէ պիր մրգտար եօլճու նագլ էյլէմիշ տիր։

Սէրկինին տէվամ իթտիկի 6 այ զարֆընտա մէզբիւր գումբանեա գաթարլարը՝ մէմալիքը էճնէպիրէտէն Գիւնէ 1400—1500 եօլճը նազլ իթմէքտէ իտի։

Սէրկիի ումումիի զիյարէթ իտէն էճնէպիլէրին գըսմը ազէմի՝ Ինկիլիզ վէ Պէլճիգալըլարտան իպարէթ իտի։ Մրգտարը մէզբիւր իչինտէ Ինկիլիզէրին առէտի 600 վէ Պէլճիգալըլարընն առէտի տէ 600է պալիզ օրուպ, մա պագըսը Հօլանտա վէ Ալէմանիա վէ Բաւսիրլարտան իպարէթի տիր։ Պու եօլճուլար՝ թէնէզզիւհ գաթարլարը, վէ իւճրէթլէրի թէնզիլ իտիլէն գաթարլար վէ օմնիպիւս վէ պիլվասէյա կէլէն վէ սուրէթը մախսուսէտտէ հարէքէթի տէն գաթարլար իլէ կէմիշլէր տիր։

Շըմալ շըմէնտֆէր գումբանեասը՝ հաֆթատա 2 թէնէզզիւհ գաթարլարը իշլէթմիշ իտի։ Ինկիլիզ սէյրաշըրընը հավիյ օլմագ իւզրէ հաֆթատա պիրէր գաթար իշլէմէքտէ վէ Տիւնքէրք, Լիլ, Արաս, Սէն Դանթէն վէ մահալը սարիբտէն տախի իւճրէթլէրի թէնզիլ իտիլմիշ 3էր գաթար կէլմէքտէ իտի։

Շըմալ էյալէթլէրի իլէ Բարիզ արասընտա կիւնտէ 10000 եօլճը նազլ օլընմագտա իտի։ Պու իսէ հէր վագթի քի եօլճըլարտան 5—6000 եօլճը զիյատէ տիր։

Շըմալ տէմիրեօլը գումբանեասը՝ թէնէզզիւհ գաթարլարընտան պաչգա ամէլէ վէ էնսաֆը տարիբ իչուն իւճրէթլէրի թէնզիլ օլընմըշ պիր թագըմ գաթարլար տախի իշլէթտիրմիշ տիր։ Խաթթը մէզբիւր իլէ Բարիզ մրգտարը միւթատտան 425 պին եօլճը զիյատէ նազլ օլընտրդը թախմին իտիլմէքտէ տիր։ Մրգտարը միւթատը օլան 700000 նուֆուս տախի պունա իլավէ օլընրը իսէ, Շըմալ տէմիր եօլը գումբանեասը թարաֆընտան սօն 10 այ զարֆընտա Բարիզ 1125000 նուֆուս նազլ օլընտրդը մէյտանա չըգար։

Եօլճու մրգտարընն էն զիյատէ պուլունտրդը այլար՝ մայիս վէ յուլիս վէ սեպտեմբեր այլնտա Բարիզ պիր խայլի ամէլէ կէլմիշ իտի։ անտէն էվվէլքի այլարտա իսէ, ամէլէ գըսմը տահա ազ իտի։

Պունտան պաչգա սէրկիի ումումինին բէսմը քիչատընտա վէ Սէնայի սէյրալընն զիյաֆէթլէրինտէ հազը պուլընմագ իւզրէ Բարիզ կէլէն տէ մէքեաթիպը Շահանէյէ տուխուլ իթմէք իսթէյէն ֆուգարա աթֆալը իչուն՝ Բաթրիգխանէ, վէ եախօտ Ս. Փրկիչ իտարէսի թարաֆընտան պիր հրմայէ հէյէթի թէչքիլի տիր։ Մէքեաթիպը Շահանէտէ թահսիլ մէճճանէն տիր։ Ֆագամ ֆագիր օլան պիր շակիրտ ի չիւն՝ թահսիլինին իքմալինէ գատար կէչինէպիլմէք մէսէլէսի՝ բէք միւշքիլ պիր մէսէլէ տիր։ Էկէր պու եօլտա շակիրտան իչուն պիր հրմայէ հէյէթի վիճուտա կէթիրիլիր իսէ Ս. Փրկիչ որբանոցը, վէ Դալաթա կեդրոնական մէքթէպի կիպի մէքթէպ էրիմիզտէն Փարլ օլան ֆայտէ պիր գաթ տահա թէզեիտ իտիլմիշ օլուր։ Զիրա ֆուգարա չօճուգլարընը եա լընըզ չօճուգլարընտա հրմայէ վէ թէրպիէ իթմէք քեաֆի օլմալրպ, իլա քէնդիլէրինէ կէչինէպիլմէյէրինի թէէմին իտէճէք պիր եօլ կէօսթէրմէկէ տէ լիւզում վար տըր։

Վէզայիֆը սատագաթքեարանէտէն օլան պու շէյլերին իճրասը հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ տէ թազտիր պուլըրլաճաղը չիպհէսիզ տիր։

Աբզ իմտիկիմիզ պու մէսէլէնին օգուտլանլարըմզդ, վէ միլլի իտարէլէրիմիզ թարաֆընտան հալիզ օլտրդը էհէմմիյէթը ֆէվգէլատէ իլէ թէլագդը օլընաճաղընը իւմիտ իտերիզ։

Տ. Գ.

ԲԱՐԻԶ

ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆԻՆ ՊԻԼԱՆԶՕՍԸ

(Տէտէյ Նուսրէդդին թէվֆիգ էֆէնտի)

Տէմիր եօլ գումբանեաբը.

Շըմալ թէմիր եօլու գումբանեաբ՝ կէչէն մայիսին իպթիտասընտան պէրու ֆէվգէլատէ պիր մրգտար եօլճու նագլ էյլէմիշ տիր։

Սէրկինին տէվամ իթտիկի 6 այ զարֆընտա մէզբիւր գումբանեա գաթարլարը՝ մէմալիքը էճնէպիրէտէն Գիւնէ 1400—1500 եօլճը նազլ իթմէքտէ իտի։

Սէրկիի ումումիի զիյարէթ իտէն էճնէպիլէրին գըսմը ազէմի՝ Ինկիլիզ վէ Պէլճիգալըլարտան իպարէթ իտի։ Մրգտարը մէզբիւր իչինտէ Ինկիլիզէրին առէտի 600 վէ Պէլճիգալըլարընն առէտի տէ 600է պալիզ օրուպ, մա պագըսը Հօլանտա վէ Ալէմանիա վէ Բաւսիրլարտան իպարէթի տիր։ Պու եօլճուլար՝ թէնէզզիւհ գաթարլարը, վէ իւճրէթլէրի թէնզիլ իտիլէն գաթարլար վէ օմնիպիւս վէ պիլվասէյա կէլէն վէ սուրէթը մախսուսէտտէ հարէքէթի տէն գաթարլար իլէ կէմիշլէր տիր։

Շըմալ շըմէնտֆէր գումբանեասը՝ հաֆթատա 2 թէնէզզիւհ գաթարլարը իշլէթմիշ իտի։ Ինկիլիզ սէյրաշըրընը հավիյ օլմագ իւզրէ հաֆթատա պիրէր գաթար իշլէմէքտէ վէ Տիւնքէրք, Լիլ, Արաս, Սէն Դանթէն վէ մահալը սարիբտէն տախի իւճրէթլէրի թէնզիլ իտիլմիշ 3էր գաթար կէլմէքտէ իտի։

Շըմալ էյալէթլէրի իլէ Բարիզ արասընտա կիւնտէ 10000 եօլճը նազլ օլընմագտա իտի։ Պու իսէ հէր վագթի քի եօլճըլարտան 5—6000 եօլճը զիյատէ տիր։

Շըմալ տէմիրեօլը գումբանեասը՝ թէնէզզիւհ գաթարլարընտան պաչգա ամէլէ վէ էնսաֆը տարիբ իչուն իւճրէթլէրի թէնզիլ օլընմըշ պիր թագըմ գաթարլար տախի իշլէթտիրմիշ տիր։ Խաթթը մէզբիւր իլէ Բարիզ մրգտարը միւթատտան 425 պին եօլճը զիյատէ նազլ օլընտրդը թախմին իտիլմէքտէ տիր։ Մրգտարը միւթատը օլան 700000 նուֆուս տախի պունա իլավէ օլընրը իսէ, Շըմալ տէմիր եօլը գումբանեասը թարաֆընտան սօն 10 այ զարֆընտա Բարիզ 1125000 նուֆուս նազլ օլընտրդը մէյտանա չըգար։

Եօլճու մրգտարընն էն զիյատէ պուլունտրդը այլար՝ մայիս վէ յուլիս վէ սեպտեմբեր այլնտա Բարիզ պիր խայլի ամէլէ կէլմիշ իտի։ անտէն էվվէլքի այլարտա իսէ, ամէլէ գըսմը տահա ազ իտի։

Պունտան պաչգա սէրկիի ումումինին բէսմը քիչատընտա վէ Սէնայի սէյրալընն զիյաֆէթլէրինտէ հազը պուլընմագ իւզրէ Բարիզ կէլէն Լիճիա ճէմիյէթի աղասը իչուն տախի Լիէժտէն Բարիզէ 2 գաթարը մախսուս միվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

Եօլճուլարը պու տէրէճէ քէսրէթլէրիրլէ պէրապէր նէ եօլճուլարճա վէ նէ տէ չըմէնտֆէրքէր սէմուրլարընճա հիչ պիր զաղա վուգուա կէլմէմիշ տիր։

Շարլ ՇԸՄԷՆՏՖԷՐՔԷՐ

Ֆրանսանին շարգ ճիհէթի չըմէնտրքէրլէրինին նագլ էյլէտիկի եօլճուլարընն մրգտարը՝ պիր միլեոն թախմին իտիլմէքտէ տիր։

Մէզբիւր չըմէնտրքէր գումբանեասը՝ 120 գաթարը մախսուս իշլէթմէքտէ տիր քի, պունլարընն 20ի Ցէլ վէ Պէլֆօր վէ Սէն Կոթար թարիգիլէ մէմալիքը էճնէպիրէտէն կէլմիշ տիր։ Իշպու գաթարլարընն իւճրէթը նագլիյէլէրի թէնզիլ իտիլմիշ տիր։

Մէզբիւր գումբանեասընն տիկէր մախսուսի գաթարլարը յա Բարիզէ կէլէն եօլճուլարընն առէտի՝ 103000է պալիզ օրուպ, պունլարընն գրամը ազէմի՝ Զվիցցէրիա վէ Իթալիա վէ Ավսթրիալրլարտան իպարէթ իտի։ Նանսիտէն կէլէն թէնէզզիւհ գաթարլարը իրընճախընճա տօլմուշ իտի։ Պու եօլճուլար միյանընտա պիր չօգ Ալզասլլար վար իտի։

Նոյեմբերին 6ընճը կիւնիւ տախի Բարիզէ Շարգ տէմիր եօլու իլէ 3228 եօլճու կէլմիշ, վէ պունլար միյանընտա 2000 ամէլէ մէվճուտա պուլընմըշ տըր։ Պու եօլճուլարը կէթիրէն գաթարլար եէվմը մէզբիւր ագշամընը ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Շուրասը տախի չայանը տրգգաթ տըր քի, ագիմէթ վէ ավտէթ իչուն վէրիյէն պիլէթլէրտէն եօլընըզ 100 պիլէթ՝ սահիպլէրի թարաֆընտան զայ իտիլմիշ, վէ միւթէպագրընը ավտէթ իչուն իպրազ օլընմըշ տըր։

Օ-Լէ-Ն ԳԷՏ ԵՕՂ-

Օուլէան տէմիր եօլը գումբանեասը՝ սէրկիի ումումի էնսաբնտա 164 թէնէզզիւհ գաթարը իշլէթտիրմիշ, վէ պու գաթարլար իլէ 160000 եօլճու նագլ իթմիշ տիր։

Թուսէն (Ամենան Սրբոց) եօլթուսը էնսաբնտա թէնէզզիւհ գաթարլարը Բարիզէ 20000 եօլճու կէթիրմիշլէր տիր։

Մէզբիւր տէմիր եօլ գումբանեասընն կէչէն մայիսին իպթիտասընտան պէրու Բարիզէ նագլ էյլէտիկի եօլճուլարընն առէտի՝ պու սուրէթլէ թագտիր վէ թախմին իտիլէպիր։

Զարպ տէմիր եօլլարը գումբանեասը թարաֆընտան թանզիմ օլընան սթաթիսթիգ հէնուզ իքմալ օլընմամըշ իսէ տէ, հոկտեմբերին 31ինճի կիւնիւնէ գատար հասըլաթ՝ 10 միլեոն ֆրանգա պալիզ օլմուշ տըր։ Մարս վէ Թրօգատերօ սթասիոնընա գատար նագլ օլընան եօլճրլարտան ալընան իւճրէթ՝ պու մրգտարա տախիլ տիր։

Իշպու գումբանեա՝ Տիէբ-Նիւհավէն թարիգիլէ Ինկիլթէրատան Ֆրանսայա կէլմիշ օյան 172935 եօլճրլը Բարիզէ նագլ իթմիշ տիր։

Մէզբիւր գումբանեա մէճլիսը իտարէսինին միւսաատէսիյլէ պիր թագըմ թէնէզզիւհ գաթարլարը թէրթիպ օլընմըշ տըր։ Սօն տէֆա օյմագ իւզրէ ալաֆ. նոյեմբերին 6ընճը կիւնիւ Բարիզէ միվասէլէթ իթմիշ օյան թէնէզզիւհ գաթարընն միւրէքքէպ օյտրդը վագօնլարրն վէ իշպու գաթար իլէ կէլէն եօլճուլարրն մրգտարը հէնուզ մալիւմ տէյլի իսէ տէ, եօլճուլարրն քէսրէթինէ մէպնի Մարսիլէտտա իշպու գաթարա պիր չօգ վագօնլարրն զամմ ու իլավէսինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ տըր։

Կէչէն ալաֆր. հոկտեմբերին 30ընճը վէ 31ինճի կիւնլերի իշպու թէնէզզիւհ գաթարլարը իլէ Բարիզէ 21500 եօլճու կէլմիշ տիր։

Թրանսբիլանիէ գումբանեասը.

Սէրկիի ումումիի սէյր իթմէք մաղսէտիյլէ իշպու գումբանեա վաբրլարը իլէ Բարիզէ կէլմիշ օյան եօլճուլարրն մրգտարը հէնուզ մալիւմ տէյլի իսէ տէ, եօլճուլարրն քէսրէթինէ մէպնի Մարսիլէտտա իշպու գաթարա պիր չօգ վագօնլարրն զամմ ու իլավէսինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ տըր։

Կէչէն ալաֆր. հոկտեմբերին 30ընճը վէ 31ինճի կիւնլերի իշպու թէնէզզիւհ գաթարլարը իլէ Բարիզէ 21500 եօլճու կէլմիշ տիր։

Թրանսբիլանիէ գումբանեասը.

Սէրկիի ումումիի սէյր իթմէք մաղսէտիյլէ իշպու գումբանեա վաբրլարը իլէ Բարիզէ կէլմիշ օյան եօլճուլարրն մրգտարը հէնուզ մալիւմ տէյլի իսէ տէ, եօլճուլարրն քէսրէթինէ մէպնի Մարսիլէտտա իշպու գաթարա պիր չօգ վագօնլարրն զամմ ու իլավէսինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ տըր։

Մամաֆիհի Նիւ-Եօրգ վէ Պահրը

(244)

ԳԸԶԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄԻՒԷԼԻՅԻ

ԳԶԱԶԱԻԻ ՏԷ ՄՕՆԹԷՐԻՆ

ՄԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄԵԱՆ

Բօլ.—Թամ էօյլէյին . . . ագշամա տա սաաթ ալթըտա թաամ իտէճէյիզ...

Մաալէն.—Նէզաքէթլի պիր չօճուգ օլսանըզ պիլիրմիսինիզ նէ եարար իտինիզ . . .

Բօլ.—Նէ՞ եարար իտիմ։

Մաալէն.—Կիտէր պու ագշամ իչիւն պիր թավալըգ պալըգ ավլար իտինիզ . . . իչթէ օ վագթ թաամ միւքէմմէլ օլըր, չիւնքի Մ. Ֆաալիէն թավա պալըգնը չօգ սէվէր։

Բօլ.—Պու տա պիր էֆքեար տըր . . . Պէնիմէ կէլի՞րմիսին, պապահըզըմ։

Ըէյմոն.—Կէլիրիմ եա՛ . . . հայտէ կիտէլիմ . . . —տէյինճէ, Բօլ պալըգ թագըմլարընը ալըպ, ըէտէրի Ըէյմոն իլէ պէրապէր, միւսթէֆիրէն իգամէթ իթտիքլէրի խանէյէ մէրզուութ օլան սանտալա տօղրու կիթիրէր, մէզբիւր սանտալա պինտիրէր վէ քէօրրիւյէ գատար ըրմաղըն եօգարըսընա տօղրու չըգտըլար։ Օրատա Բօլ պիր ազ գարայա չըգըպ եէմ թօրլատը։ Պատէհու եէնիտէն Մարն ըրմաղընտան աչաղը տօղրու էնտիլէր վէ կիտիպ սանտալը խաքէլէյէ պաղլատըլար։ Մէրգուում ալիքանը՝ սէպէպսիզ օլմայարագ օրասընը չօգ սէվէր իտի։ Մատմազէլ Մարթ իլգ տէֆա օրատա սէոյիւտ աղաճլարը արասընտա նուր ճէմալինի իրաէ թթմիշ իտի։

Բօլ՝ Նիճէ եատիկեարլարը խաթրընա կէթիրէն օ սահիլէ եագլաչտրգտա ,ղաղ-

տիքլէրի վուգուֆ վէ հազագաթը՝ օրտուի հիւմայունլարտա իպրազ ի տէրլէք, վազիֆէի ուպուտիյէթքեարանէյի իֆա էլլեմէլէրի ումումի հէյէթը միլլէթիմիզ իչիւն մուճիպը իֆիթիխար պուլընմըշ տըր։

Մէքթէպը Թրպպիյէի Միլքիյէի Շահանէնին եէթիշտիրմիկի էրմէնի թապպպ վէ էճզաճլարըն քէսրէթի տէ մալիմ օլուպ, էլհալէթուհազիհի մէմլէքէթ թէպապէթի վէ էճզաճլըգ կիպի խրտմէթլէր իֆա իտէնիլէրին վիճուտի՝ միլլէթիմիզ էֆրատընընն հիւքիւմէթը Սէնիէնին պիլա ումումթէպաա իչիւն խսթիհզար ֆրանսը։ մը օլտրդը. վէսայիթը թէրագդըգտան իսթիֆատ իթմէք խուսուսընտա գուսուր կէօսթէրմէկէ տէլիգ տիր։

Մէքթէպը Սուլթանի, Մէքթէպը Հուգուգը Շահանէ, Մէքթէպը Միւլքիյէ վէ Օրման մէքթէպինտէ տախի էրմէնի չակիրտանը միհիմմ պիր մէվզը թումումուշլար, վէ թէրագդըյա օլան սայ ու զարրէթլէրի իլէ մուալլիմլէրին վէ մէքթէպ հէյէթլէրինին ճէլպը թէվճիհինէ մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր։

Հալ պէօյլէ իքէն՝ պիր զէմանտան պէրու Մէքեաթիպը Շահանէտ պուլընան էրմէնի չակիրտանընն մրգտարը էքսրիմէքտէ օլտրդը մաէթթէէսսիֆ կէօրիւմէքտէ տիր քի, պունընն սէպէպի մահզա միլլի մէքթէպլէրիմիզտէ Լիսանը Օսմանինին թահսիլի մաթլուպ ուսն տէրէճէյի պուլամատրդը ճիհէթլէ, Մէքեաթիպի Շահանէյէ միւրաճաաթ իտէն չա կիրտանընն իմթիհան կէչիրմէք խուսուսընտա տիւշրը միշքիլաթ օլտալրը. վէ էքսէրիսինին՝ իմթիհան կէչիրէմէյէճէքլէրինի անլայրպ, մէքեաթիպէ միւրաճաաթա ճէսարէթ իտէմէմէլէրի տիր։

Պէղայէթ չայանը թէէսսիֆ օլան պու հալին էհէմմիյէթի տուն պիր թէֆէքքիւրլէ անլաշըլապիլիր. զիրա՝ հիւքիւմէթը Սէնիէ չուուպաթը իտարէի տէվլէթտէ մէմուրիինին էրպապը իպթիտարտան օլմալրը արզուսըյլա, պատէմա անլէրի մէքեաթիպը Շահանէտէն զուհուր իտէն էֆէնտիլէրտէն ինթիհապ իթմէկէ գարար վէրմիշ օլուպ, ճանիպը հիւքիւմէթտէն քիչատ պուլըրմըշ օլան մէքեաթիպտէ միւքէմմէլէն թահսիլ կէօրիւմէմիկի հալտէ, խըտմէթը մուճիպ -իւլ-մէֆխէրէթը տէվլէթտէ իսթիխտամ իտիրմէք տէ միւմքին տէյլի տիր։

Եվվէլ պիր գալէմտէ միւլազիմ օլարագ, թէրագդը իթմէք միւմքին իտի։ վէ չուուպաթը իտարէէ կէօրիւլէն լիւզում մէպնի՝ ֆիւնուն վէ էլսինէի սահիբէճէ վուգուֆը օյանլար՝ լիսանը ըէամի օլան լիսանը Օսմանիյէ վազրֆ օյմամալարընա պագրըմալրպ, խըտմամը միհիմմէտ իսթիխտամ պուլըրըրլար իտի։ Շիմտի ելնէ պիլզումում խըտմամը տէվլէթ՝ պիլզումում թէպաա Շահանէ իչիւն քիչատ իսէ տէ, տէվլէթին լիսանը ըէամիսի օյան լիսանը Օսմանիյի պիլմէք, վէ հէր պիր խըտմէթ իչիւն թէէսիս պուլըրմըշ օյան Մէքեաթիպը Շահանէտ թահսիլ կէօրիւպ շահատէթնամէ ախզ էյլէմէք շարթը ազէմ հիւքմնտէ տիր։ Վէ պու չէրաթթին պէհմէհալ իքմալ իտիլ մէսնէ լիւզում վար տըր։

* *

Պու մէսէլէ հագդէնտա պունտան պիր սէնէ էվվէլ եազտրդը պիր մէքթուպտա նազարը տիգդաթը ճէլպ իթմիշ իտի։ Պու քէրրէ իրինճի տէֆա օյարագ, անը եէնիտէն միլլի մէքթէպլէրիմիզ իտարէլէրի իլէ, պիլուզում վալիտէ վէ բէտէրլէրին, վէ Ուսուլհական խորհուրդ հէյէթը միհիթէրմէսինին նազարը տիգդաթընա ազզ իտիօրըմ։ Էկէր պիր ազ տիւչինիլիր իսէ, պու մէսէլէնին բէք չօգ նօգթաի նազարլարտան միհիմմ օլտրդը անլաշըրը։

Մէքեաթիպը Շահանէտէ էրմէնի չակիրտանընն թէզայիւտի իչիւն եարբլաճագ շէյլերին պիրինճիսի՝ միլլի մէքթէպլէրիմիզտէ լիսանը Օսմանինին թէտրիսինի թէնսիգ, վէ պու թէտրիսի՝ Մէարիֆ Նէզարէթինին Ռիւշտիյէ մէքթէպլէրինին բրօկրամլարընա թէվֆիգ իթմէք տիր։ Պու սուրէթլէ մէքթէպտէն չըգան հէր չօճուգ՝ մէքեաթիպը Շահանէտէն պիրինէ կիրմէք իսթէյէն տէլիգանլըլարը իմթիհանլարա հազրըլամագ իւզրէ խուսուսի սընընքիլար քիչատ է

Սեֆիտ խաթթլարընտա իճրաի սէֆէր իտէն վաբօրլար իլէ կէվիշ օրան եօշուլարն թախմինէն թարին օլունպիլէն մրգատարը՝ պէր վէճհը աթի տէրճ ու նագլ օլունուր։

Քեաֆֆէի սունուֆը էհալիէ մէն սուպ օլարագ Նիւ-Եորգտան 50-60 պին, վէճահրը Սէֆիտտէ իշլէյէն վաբօրլար իլէ 15-20000 վէ Անթիլատաղարը խաթթընտա իշլէյէն վաբօրլար իլէ 12-15000 քի ճէման 100 պին եօշուտան զիյատէ կէվիշ տիր։

Շան տը Մարս մէյանընտա քիւշատ օլունան թրանսաթլանթիզ բանօրամասընա՝ մէրկիին թարիխը քիւշատընտան գաբաթրլմասը թարիխինէ գատար 1 միլեօն 100 պին սէյրճհի կիրմիշ տիր։

Մէրկիի ուժումի միատիրի Մ. Ժօրժ Գէրժէ՝ սէրկիէ վաղ օլրնան էշեա միայանընտա թօմպօլա բիանգօսը իշին իշթիրա օլունաճագ էշեանըն ինթիհամը իլէ մէշղուլ տիր։

Նուրասը իրթար օլրնը քի, էն պէօյիւք իբրամիէ՝ 200000 ֆր. գէյ մէթինտէ էշմասլար օլաճագ, վէ 2—3000 պիլէթ՝ 600000 ֆր. գազանաճագլար տիր։ Գարիպէն եէնի բէյանգօ պիլէթլերի մէվգրի թէտավիւլէ իսկաճ օլրնաճաղընտան, բի յանգօնը՝ գէկտէմբերին իպթիտայիրընտա չէքիլէճէկի անլաշրլրլյօր։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷՆԻՆ

ԱՀՎԱԼԸ ՄԱԼԻՓԷՍԻ

Ճեբէոէէ Պահրէյտէ օգունմրշ տրը։

Հէմ թիճարէթը պահրիլէի Օսմանիլէ նոգթաի նազարընճա համիլէթբէրվէրանը վաթան նէգտինտէ պահրը ինթիթիար, վէ հէմ տէ հիւանիւ իտարէ նէթարիճը մէշքիւրէսինէ պիր միլարը սահիհ իւլ այար օլմագ իւզրէ Իտարէի Մախսուսէնին ճիհէթը ումումիլէի մալիէսինէ տաբը արզը մալիւմաթ իտէճէյիզ։

Իտարէի մէզքիւրէնին թանզիմ ու թէվսիզը ումուրբյլա իմինանպախ չը գլուպը ամմէ օլաճագ պիր հալը միւքէմմէլիլէթ իշթիմալէ իյալի զըմընտա իսապէթէճգաի սունուհ ու սուտուր պուլրրլան իրատէի քէրամէթմիւթատէի հազրէթը Բատիշահի մանթուգը միւնիֆինճէ Պահրիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ եէվմը թէվֆիզի օլան 304 սէնէսի մարթընէն 24իունճի կիւնիւնտէն 305 սէնէի մալիէսի ազօսթօսը նիհայէթինէ գատար օլան պիճիւմէ մէսարիֆաթ վէ վարիտաթբյլա պօրճ վէ ալաճաղրը միւպէյյին օլարագ տօղրու սուրէթտէ թանզիմ իտիլմիշ օլան պիր տէֆթէրը բէսմի՝ պու պապատէքի նէթիճէի մուվաֆֆագիյէթքէարանէյի իրաէ ու իսպաթ ի տէյօր։

Տէֆթէրը մէզքիւր՝ հատտէի թէտգիգ ու միւթալէատան կէչիրիլտիքտէ, տէվլէթլու նազրը բաշա հազրէթլէրինին՝ Իտարէի Մախսուսէնին ումուրընը պիզզաթ տէրէօհտէ էյլէտիքլէրի ֆի 24 մարտ սէնէ 1304 թարիխինտէ Իտարէնին 6584685 զ. միտէվվէր պօրճը պուլընտրզը, վէ թարիխը մէզքիւրտէն 1305 սէնէսի աղօսթօսը նիհայէթինէ գատար օլան մէսարիֆաթտան վաբօրլար էսմանը 6702455, վէ ռիկէր մէսարիֆը մէճմուէսի 32316390 զ. իտուկի, վէ պինանէնլէյէ միւտէվվէր պօրճ վէ մէսարիֆը ումումիէ եէքիւնիւ 4563530 զրշ. պալիզ օլրզը, վէ վարիտաթա կէլինճէ, ֆի 24 մարտ սէնէ 1304 թարիխինտէ միւտէվվէր ալաճաղը՝ 1005810, վէ թարիխը մէզքիւրտէն 1305 սէնէսի աղօսթօս նիհայէթինէ գատար վարիտաթը ումումիէսի 44655008 զ. պուլընտրզը, վէ նէզամիէ (Սէրասքէր) խաղնէսիլէվիլայաի հէվալէթէրինտէն մաթլուզը օլան 7287999 զրշ. թէնզիլ իտիլտիքտէ, պագը 38372819 զրշ. վարիտաթը գալարզը անկաշրլրզ տրը։

Պու հիսապճա մէսարիֆաթը ումումիէ օլան 45603530 զ. տան վարիտաթը ումումիէ օլան 3837819 զ. թէնզիլ գրընտրգտա, էլեէվմ 7230711 զ. պօրճը պուլընտրզը թէպէյյիւն իթմիշ տիր։

Իտարէնին նիզամիէ խազինէսին տէն սէնիինը սապրգատան 684096, վէ վիլայաթ հէվալէթէրինտէն 2 միլեօն, վէ պու սէնէտէն 4603903 զ. քի ճէման եէքիւն 7287999 զ. ալաճաղը պուլընմրզ, վէ պու ալաճագտան պէրվէճհը մուհարբէր Իտարէնին պօրճը օլան 7230711 զ. թէնզիլ օլընտրգտա, Իտարէնին 57288 զ. ֆազլա ալաճաղը պուլընտրզը մէյտանա չրգմրզ տրը։

Իտարէնին վարիտաթը՝ մէսարիֆաթրնա գարշրլրգ կէլէմէյէճէք պիր տէրէճէյէ կէվիշ իբէն, չիմտի պունճա վաբօրլարրն էսմանը վէրիլմէքլէ պէրթաէր, վարիտաթ վէ մէսարիֆաթն գարշրլրգ կէլմէսի, վէ հաթթա 57288 զրշ. ֆազլա ալաճագ պիլէ գալմասը՝ պիր հիւանիւ. իտարէնին հասրլ իտէճէյի նէթիճէի մուվաֆֆագիյէթբէրվէրիյէ աշրգ պիր տէլիլ տիր։

Եէղտանը պիզէվալ՝ էօմր ու չէվքէթը հիւմայունլարրնը միւզտատ պուլուրսուն։ Բատիշահը թէրագգիաթիքթինաճ էֆէնտիմիզին ուլուվվը իրատաթ վէ սիւմուվը իդտամաթը ճիհանպանիլէրի՝ պէտրիգաի քեաֆֆէի ումուր օլարգճա, հէր մասլահաթ՝ սուրէթավէրը միւքէմմէլիյէթ վէ մուվաֆֆագիյէթ օլուր։

ԳԻՏԱԿԱՆ

Եէնի-Գիւղի առջեւ տեղի ունեցած բաղխում։ —Մարս եւ Բօսֆրօմա։ — Ի՞նչպէս վեր հանեցին Մարը։ —Ծովային արկածներ Վոսփորի մէջ։ —Վէլոզ Հաւէրս, Պէլլոս եւ Բէնոէս Ալիս։ —Նաւուն ո՞ր մասերը աւելի բաղխան վտանգին մէջ կը գտնուին։ —Ընկղմեալ նաւ մը վեր հանելու համար ի՞նչ միջոցներ ի գործ կը դրուին։ —Նաւերու վախճանն։

Եէնի-Գիւղի առջեւ տեղի ունեցած ծովային արկածը ծանօթ է մեզ։ 1888 Օգոստոս 1ին «Բօսֆրօմա» և «Մարս» իրարու բաղխեցան։ Առաջինն Ռուսական ընկերութեան վերաբերող հսկայ շոգենաւ մ'է, երկրորդն՝ Լոյտի ամենէն գեղեցիկ շոգենաւերէն մին որ Սեւ Ծովէն կուգար։ Եէնի-Գիւղցիք երկար ժամանակ ականատես եղան «Մարս»ի պատահարաց։ Նա Վոսփորի արեւց մէջ տեղ անշարժ մնաց ամէն կողմէ փչող հոսանաց և հողմոց դէմ. մենէ շատ աւելի լաւ դիտեց նեղուցին երկու ափանց տեսարաններն և անհամեմատ աւելի հետաքրքիրներու բաղմութիւն մը տեսաւ քան մեզ։ Այս էր «Մարս»ին վիճակն որուն ենթարկուելու վտանգին մէջ նաւ մը ամէն օր կրնայ գտնուիլ։ Այդ խաղաղիկ հանգստավայրէն այսօր «Մարս» հեռացած է և մոտած է նաւարանն իւր նախկին փայլն ու կեն դանութիւնը՝ ստանալու համար։ Օր մը Վոսփորին քարափէն և կամ մեր ծովեզերեայ բնակարաններէն պիտի կարենանք տեսնել նոյն «Մարս»ը, նոյն երկարութեամբ, նոյն ձեւով, թերեւս նոյն գոյնով և նոյն երեւոյթով բայց անունը միայն փոխած։ Իւր անիւին ամէն մէկ շարժումը պիտի յիշեցնէ մեզ «Բօսֆրօմա»ի հետ բաղխուելն և այն երկար ժամանակեայ հանգիստն որոյ միջոցին մեզ կոհակաց մէջ, իւր փոտած պարաններովն, կայմերովն, մաստապատ կողերովն և պատառուն դրոշակովն, ամենուն գթութիւնը հայցելով։

«Մարս» պիտի վերակենդանանայ գիտութեան շնորհիւ։ Իւր վտանգքին մէջ ամենէն աւելի գիտութեան երախտագէտ է։ «Մարս» բարեբաղդ պտնուեցաւ, գուցէ իւր նմանեաց ոմանց ողբալի վիճակին մէջ գտնուէր։ Ուր են «Վիլ տը Հավրը», անդրադալանտեան սոյն հսկայ շոգենաւը։ «Բրէնսէս Ալիս», Մանչի մէջ երթեւեկող այն գեղեցիկ շոգենաւը։ ո՞ւր են, «Բրօվանս» և «Պիզանս»։ Ծովերու, Ովկէանոսներու յատակն իջած են ընկղմամբ և բաղխմամբ, փոտած քայքայուած են, այսօր փոքրիկ բեկոր մ'իսկ չես կրնար գտնալ իրենց գեղեցիկ շինուածներէն։ «Այսպէս կանցնին փառք աշխարհի»։ Զը պիտի մոռնանք երբէք «Վիլ տը Հավր»ի ընկղմին Ատլանտեանին մէջ. «Պիզանս»ի ընկղմին Սև Ծովու մէջ. հապա «Բրօվանս» որ Վոսփորի մէջ ընկղմեցաւ և կարելի չեղաւ զայն վեր հանել։

Այսպէս չեղաւ «Մարս»։ Ընկերութիւնը աճուրդի հանեց, համեստ գնով մը գնեցին և այժմ նաւարանը տարուած է հոն նորոգուելու համար։ Ի՞նչպէս նաւ մը, օրինակի համար «Մարս»ը, կը հանեն վեր։ Հարց մեն նման գործողութիւնն ևս պարզ է։ Երբ լսեցիք «Մարս»ի վերելքը շարթուս մէջ որ մեզ համար գիտական նորութիւն մ'է, անշուշտ փափաքեցաք գիտնալ այն զանազան և զանակներն որք ի գործ կը դրուին ընկղմեալ նաւերը ծովէն դուրս հանելու համար։ Երբ ծովեզերքին մօտ կամ անկէց հեռու նաւ մը ընկղմեալ, ամենէն պարզ եղանակը զայն կը պատեն կտաւէ առագաստներով, այսինքն նաւը իւր ամրողջ ծաւալովն կտաւէ առագաստներու մէջ կանցնեն, ամէն ծակտիկները կը գոցեն և ջրհաններու միջոցաւ մէջը լեցուած ջուրը կը պարպեն։ Կրնաք հեռուցնել վերելքի դիւրութիւնը երբ ջուրը պարպուած է։

Երկրորդ եղանակ մը կայ որ գործածական միջոցներէն կրնայ նկատուիլ։ Բաղխումէն յառաջ եկած ճեղքերը (որ գոցեն առաղձներով և կոնենան «տուպաններ որոյ մակերեսին վրայ երկու խոշոր ծակեր կը բանան։ Մէյոն միջոցաւ օդը ներս կը մտնէ և միւսէն ներքին ջուրը կը պարպեն ճնշող գործիներու միջոցաւ։ Գործողութեան աւարտմանէն վերջ, նաւը ջրոյ մակերեսին վրայ է իւր նախկին դիրքին մէջ։

Երրորդ եղանակը բաւական հետաքրքրական է։ Առանց նաւը առագաստներով պատելու, առանց ծակտիկները գոցելու, «քաուչու»է լայն և օձապտոյտ խողովակներ կը հաստատեն նաւուն ամէն կողմը, կողերուն վրայ, ծխնելուղին շուրջը, ներքին մասանց մէջ, կամուրջին վրայ, մինչեւ իսկ կայմերուն ամէն մէկ կէտին վրայ և այսպէս նաւը ծածկուելով օդով լի խողովակաց լափիւրեմոսով մը, դիւրութեամբ մակերեսը կ'ելնէ։

Չորրորդ եղանակը այնքան չը գործածուիր, բայց կարեւոր է։ Ենթադրենք թէ՝ նաւը ընկղմած լինելով, հպիւռ ծովուն մակերեսին վրայ կը նշմարես փոտած կայմերուն ծայրը որք միակ ապացոյցն են նոյն վայրին մէջ նաւու մը գոյութեան որ զրկուած է կոհակաց վրայէն սահիլ անցնելէ։ Այն ատեն արկածին վայրը կը հաւաքուին բաղմաթիւ նաւեր, առագաստանաւեր, եւայլն, ամենքն ևս քարով, խիճով լի, այնպէս որ իրենց պարունակութեան ծանրութենէն ի հարկէ պիտի իջնեն ջրոյն մէջ նորա մակերեսին հասնելու ասոիճանն։ Եթէ ծանրութիւնը ասոիճան մ'աւելի մեծ լինի, կրնան ընկղմիլ։ Պէտք է գիտնալ թէ՝ ջրոյն երեսը ծփացող նաւերն հաստ շղթաներով, պարաններով կապուած են ծովու յատակը ընկղմեալ նաւուն։ Երբ որոշեալ ժամանակին մէջ ամենքն ալ իրենց քարերը դուրս նետեն, այն ատեն նաւերն աւելի երեսը պիտի ելնեն և իրենց հետ ի միասին վեր պիտի բերեն ընկղմեալ նաւը։ Այս ևս գեղեցիկ միջոցներէն մին է, որոյ գործածութիւնը շատ անգամ եղած է։

«Մարս»ին ընկղմին, բաղխուին պատճառ եղաւ մեր այս գիտական նիւթին։ Այսուհետեւ վերանորոգեալ «Մարս» և միանգամայն վերակենդանացեալ՝ պիտի շարունակէ իւր ուղեւորութիւններն, և դարձեալ անցնի այն վայրէն՝ ուր ընկղմեցաւ ահագին բաղխմամբ մը, չենք կարծեր որ չմիշէ ամէն նաւու ապագան։ Ամէն անգամ որ Պօլսոյ նաւահանգիստն մտնէք, ուր եկած են հանգչելու այնքան գեղեցիկ և հսկայ շոգենաւեր, պիտի անցնի մտքերնուդ թէ՝ օր մը սոքա յոգնած իրենց աշխատութիւններն, անկարող դարձելու, պիտի լինին ծովերու վրայ շտեմարաններ, և կամ բաղդին մէկ ձախող հարուածովը Ովկիանոսներու յատակը պիտի իջնեն՝ իրենց անունը լոկ թողլով։ Դարձեալ կարգն եկած է վաղանցուկ փառաց յիշատակութեան։

Մ. Գ. ՄՕԶԵԱՆ

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

—Էմիթաա կէօմրիւկիւ մուհաֆազա մէմուրլարընտան Մահմուտ իլէ, Գուսգարու սարինէրինտէն թարագճը Արապ Ալի վէ դահվէճի Հասան նամ շախսլար՝ կէչէն կէճէ Գալաթատա Թօքճրլար ճատտէսինտէ պալօղ խրամէթճիլէրինտէն Բէրուզրն խանէսինտէ պիր Ահճէմ չայճը իլէ դավկա իտիպ, մէրգումը 10 արշրն եիւբսէլիկինտէ բէնչէրէտէն սօգաղա ամրպ մէճրուհիլիթինէ սէպէպ վերմիշ օյտրգլարընտան, Մահմուտ իլէ Արապ Ալի տերտէսթ օրընմրշ վէ լաքին գահվէճի Հասան ֆիրար էյլէմիշ տիր։

—Բարիզտէ նէչր օրընան Լա Ֆրանսագէթասընին Թիւրքիայա տուխուլի Թահթր մէմուլիկէթ ալընմրշտրը։

—Պիթ բազարը՝ Զաբշուի քէպիրտէ Զատրճրլար գաբուսընա նագլ օրընմրշ տրը։

—Հապսխանէի ումումիտ պիրինճի գօվուշտաքի մահպուսին՝ կէչէն կէճէ ֆիրարը գարարլաշտրմրշլար իսկ տէ, քէրֆիկէթի վագթընտա խապէր ալընարագ մէն իտիլմիշ տիր։

—Եուանլը մամպասաճը Մ. Անթօնը Պէյօղլընտա Թարլապաշընտա քեահն խանէսինէ խրբսրզ կիրէրէք պիր թագըմ զիգրյմէթի էշեա սրդաթ օրընմրշ տրը։

ՄԷՄԱԼԻՔԸ ՕՍՄԱՆԻՕՒ

ՄԻԵԹԷՐԷՔ ԻՒ ՄԷՆՖԱԱ

ԹԻԹԻՒՆ ՐԷԺԻ ՇԻՐՔԷԹԻ

Իլ

Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէ միշթէրէք իւլ մէնֆաա Բէժի Շիրքէթի հիսսէտարանը՝ շիրքէթին թէնզիլը սէրմայէսինէ տարը մէճիլսը իտարէնին թէբլիֆլէրինի խսթիմա վէ լէտել հաճէ գապուլ վէ թասարգիթմէք իւզրէ 1889 Նոյեմ. 16/28ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 1 պուչուկտա Գալաթատա Թիճարէթ խանընտա մէրքէզը իտարէտէ ֆէվգէլատէ մէճլիսը ումումիյէ տավէթ օրընմրշլար։

Լա ագալլ 30 հիսսէյէ մալիք օրանպիճիւմէ հիսսէտարանը՝ մէզքիւր ֆէվգէլատէ մէճլիսը ումումիտէ հազրը պուլունմադա հազգրարը օրուպ, պու պապտէ թահվիլաթլարընը նիհայէթ 1889 Նոյեմբեր 6/18ինտէ աթիտէքի մահալլէրէ տեբօղիթօ իտէճէքլէր տիր։

Տէրսաատէթտէ մէրքէզը իտարէյէ,

Պէրլինտէ Պէհրէնսթրաս սոգաղընտա պանքէր Մ. Ս. Պէյլիրօտէրին պանգասընա,

Լօնտրատա Թրօկմորթօն սոգաղընտա 26 Նօմէրօտա Օսմանլը Պանգասը աճէնցիասընա,

Բարիզտէ Մէյէրպէր սոգաղընտա 7 Նօմէրօտա Օսմանլը Պանգասը աճէնցիասընա,

Վիէննատա Գրէտիթ Անշթալտ պանգասընա, (Թիճարէթի վէ սէնայիէ մահսուս իթիպարը մալի իշլէն իմթիազը Աւսթրիա շիրքէթը խբէրթաթօրիյէ վէ գրալիկսի տիր։)

Մէճլիսը ումումիյէ տուխուլ իթմէք իշլէն բուխսաթիյէ օրընմրշ իւզրէ հէր թահվիլաթ տէբօղիթօ իտէն քիմսէյէ պիր իրմուխապէր վերիլէճէք տիր։

Հազրը պուլընան ազանքն էքսէրիյէթը արասը իլէ գարարլար վերիլէճէք տիր։

Ազատան հէր պիրինին՝ մալիք օրտրը հէր 30 հիսսէ Նիսպէթինտէ բէր իթասընա հազգրօրընմրշ, վէ հիչ պիրինին եալընրզ քէնտի նամընա 10 բէյտէն վէ պիզզաթ քէնտի նամընա վէ վեքեալէթի նամընա 20ոէն զիյատէ բէյէ հազգը օրընմրշ տրը։

AUX ELEGANTES

Օ-ԶԷԼԷԿԱՆԹ

ՊԷՕՅԻԻՔ ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Պէ յօղլունտա Տօղրու եօլտա Կլավանի սօգաղընդն քէօշէսինտէ Զիլէքճի սօգաղընդն գարշրսրնտա Ն՝ 336

Մէզքիւր մաղազանն սահիպլէրի՝ պու տէֆա էվրօբատան պիր խայլի սօն մօտա մալլար, եանի ճէհէզ իշլէն էնվահ իրէքլի ֆիսթանլրգլար վէ մանթօլզգար, եուանը ֆիսթանլրգար վէ գուֆու գասթիւմէրի, եէնի չէշիտ մանթօ իշլէն գազմրլէր, տիւրլիւ գատիֆէլէր վէ բլիւզլէր, մանթօ վէ ֆիսթան իշլէն սօն մօտա խարճլար վէ տանթէլլար վէ էլէկանթ գօրսէլէրի վէ սաիրէ կէթիրթմիշ օլտուգլարընը միւհէյէրէմ էհալիյէ իլան իտէրէր,

Պու մալլէրին բէք սէչկին վէ չօգ չէշիտի օլտուղընա վէ ֆիսթարընն տիկէր մաղազալարտան չօգ էհվէն խտուկինէ՝ թէչրիֆէ բաղվէթ իտէճէք միւշթէրիլէրին գանի օլաճագլարընա հիչ շիւպհէ օրընմադ։ Մալլէրին իւզէրլէրինտէ ֆիսթալար բագգամար իլէ իշարէթ իտիլմիշ օլտուղընտան, միւշթէրիլէրին ասլա ալտանմագ գօրգուսը օրամադ։

Բաղարլրգ եօգ։

(134)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Բժիշկներուն երջանիկ խորհուրդին համեմատ այնպէս տնօրինուեցաւ որ Մարտիրոս աղա երբէք հիւանդին անկողնոյն քովէն չշատուի, որպէս զի այս վերջինը նորէն իւր աչքը բացած ատեն, զանի իւր քովը տեսնէ։

Ըստ այնմ, Մարտիրոս աղա և Սօֆի, երկուքը մէկանց ընկերակցաբար հիւանդը հսկելու սկսան, որով Սօֆի ևս նոյն սենեկին մէջ քիչ մը հանգստանալու և քնանալու միջոց կրնար գտնել։

Կէսօրին, հիւանդը նորէն իւր աչերը բացաւ, և Մարտիրոս աղան իւր քովը գտնելուն վրայ զգացած անհուն գոհունակութիւնը, իւր այն ժամպիտէն կրնար հասկցուիլ, որ կարծես թէ՝ աւելի քացրութիւն մը փոխառած էր։

Հետեւեալ օրը բժիշկները հաստատեցին որ, հիւանդը ատիճան մը ևս յառաջ դացած էր դէպի լաւն։

Կը խօսէր Մարտիրոս աղայի և Սօֆիի հետ մի քանի վայրկեան։

Օր մը յետոյ խօսակցութիւնը աւելի երկար և աւելի քաղցր եղաւ։

Շաբաթ մը յետոյ Ալիս, անկողնին մէջ նստելով խօսել սկսած էր։

Իսկ անդդայութեան վիճակը բոլորովին անհետացած, վերջապէս կատարեալ կերպիւ ապաքինութեան ճամբուն մէջ մտած էր։

Ամենէն կարճը ըսելով, երիտասարդ արիւնը և սիրոյ ուժգնութիւնը յաղթած էին այն մահացու հիւանդութեան, որ եթէ իրօք մահուամբ վերջանար, բարի երկաթագործն ալ ամենաստոյգ կերպիւ գերեզման պիտի իջնէր։

Այսու ամենայնիւ, Ալիսի բոլորովին առողջանալով ոտքի ելնելը և կառքով չրջագայութիւն մը ընելը, ճիշդ մէկ ամսուան գործ եղաւ։

Այս երկար միջոցին, Հայր Ռափիկ կրկին կրկին նամակներ գրելով Մըսթըր Ճէյմս Հոբսընի, երկար տեղեկութիւններ տուած էր, ամսի կղզւոյն, «Ռիվէնճ»ի յաղթութեանց, և Մըսթըր Լօսըն Սմիթի փեսայութենէ անկման դէպքին վրայօք, նաև Ալիսի հիւանդութիւնն ալ, կարելի եղածին չափ թերեւ կերպիւր իմացուցած էր անոր։

Ալիս ևս, կատարելապէս առողջանալուն, երկար նամակ մը կը գրէր իւր հօրը, միանգամայն իմացնելով անոր թէ խսպառ կը հրաժարէր ամուսնական կեանքէ։

ԺԴ.

ԱՂԵՏԱԼԻ ՍԿԻԶԲԻՆ ԱՂԵՏԱԼԻ ՎԱԽՃԱՆԸ

Հայր Ռափիկ՝ ամէն բանը մտածող մարդ էր։

Անգլիոյ Ծովային Պաշտօնէութեան նամակ մը ուղղելով, իւր պաշտօնին ամենայն յաջողութեամբ պսակուելը ա՛յնպիսի համեստ եղանակաւ մը պաշտօնապէս ծանուցած էր, որ այդ նամակը կարդացողը պիտի կարծէր թէ ինքը այն մեծայաղթ գործոց մէջ երրորդական կամ ականատես հիւրի մը դերը կատարած էր, փոխանակ գլխաւոր դիւցազնի դերը կատարած ըլլալու։

Այդ նամակին մէջ նաև խնդրած էր նոյն Պաշտօնէութենէն որ՝ հրաման տայ իրեն երկու ամսոյ չափ Ամերիկայի ջուրերը մնալու, և այնուհետեւ իւր սիրելի «Ռիվէնճ» մարտանաւին հետ Անգլիա վերադառնալու։

Նմանապէս Բիէռ Դարբինօֆ ծովապատակին մահուան նկատմամբ ըրած անձնական տնօրինութիւնը, և ազգոր համար ընտանեկան ծանր դաղտնիքներ ունեցած ըլլալն, ամենայն անկեղծութեամբ խոստովանած էր իւր պաշտօնական նամակին մէջ։

Մի և նոյն ատեն Քլայտ մեծահարուստ նաւաչէն Մըսթըր Ճէյմս Հոբսընի ևս երկար նամակ մը գրելով, Ալիսի՝ որոշեալ ամուսնութենէն բոլորովին հրաժարած. և իբրեւ քոյր Մարտիրոս աղայի հետ կենակցելու որոշում տուած ըլլալը, և ամենուն մէկանց գրեթէ երկու ամիսէն Անգլիա վերադառնալու մտադիր ըլլալնին անոր իմացուցած էր։

Ճէյմս Հոբսընի աղջկան կատարելապէս առողջանալէն քիչ մը ետքերը՝ «Ռիվէնճ» մարտանաւը ճամբայ ելաւ դէպի հռչակաւոր ամայի կղզին։

Նաւուն մէջ կը գտնուէին՝ բայց ի Հայր Ռափիկէ և նաւուն նաւաղներէն ու սպաներէն՝ նաեւ Մարտիրոս աղա, Ալիս, Սօֆի և նոյն իսկ Մըսթըր Լօսըն Սմիթ։

(Շարունակելի)

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

—Էմիթաա կէօմրիւկիւ մուհաֆազա մէմուրլարընտան Մահմուտ իլէ, Գուսգարու սարինէրինտէն թարագճը Արապ Ալի վէ դահվէճի Հասան նամ շախսլար՝ կէչէն կէճէ Գալաթատա Թօքճրլար ճատտէսինտէ պալօղ խրամէթճիլէրինտէն Բէրուզրն խանէսինտէ պիր Ահճէմ չայճը իլէ դավկա իտիպ, մէրգումը 10 արշրն եիւբսէլիկինտէ բէնչէրէտէն սօգաղա ամրպ մէճրուհիլիթինէ սէպէպ վերմիշ օյտրգլարընտան, Մահմուտ իլէ Արապ Ալի տերտէսթ օրընմրշ վէ լաքին գահվէճի Հասան ֆիրար էյլէմիշ տիր։

—Բարիզտէ նէչր օրընան Լա Ֆրանսագէթասընին Թիւրքիայա տուխուլի Թահթր մէմուլիկէթ ալընմրշտրը։

—Պիթ բազարը՝ Զաբշուի քէպիրտէ Զատրճրլար գաբուսընա նագլ օրընմրշ տրը։

—Հապսխանէի ումումիտէ պիրինճի գօվուշտաքի մահպուսին՝ կէչէն կէճէ ֆիրարը գարարլաշտրմրշլար իսկ տէ, քէրֆիկէթի վագթընտա խապէր ալընարագ մէն իտիլմիշ տիր։

—Եուանլը մամպասաճը Մ. Անթօնը Պէյօղլընտա Թարլապաշընտա քեահն խանէսինէ խրբսրզ կիրէրէք պիր թագըմ զիգրյմէթի էշեա սրդաթ օրընմրշ տրը։

ՄԷՄԱԼԻՔԸ ՕՍՄԱՆԻՕՒ

ՄԻԵԹԷՐԷՔ ԻՒ ՄԷՆՖԱԱ

ԹԻԹԻՒՆ ՐԷԺԻ ՇԻՐՔԷԹԻ

Իլ

Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէ միշթէրէք իւլ մէնֆաա Բէժի Շիրքէթի հիսսէտարանը՝ շիրքէթին թէնզիլը սէրմայէսինէ տարը մէճլիսը իտարէնին թէբլիֆլէրինի խսթիմա վէ լէտել հաճէ գապուլ վէ թասարգիթմէք իւզրէ 1889 Նոյեմ. 16/28ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 1 պուչուկտա Գալաթատա Թիճարէթի խանընտա մէրքէզը իտարէտէ ֆէվգէլատէ մէճլիսը ումումիյէ տավէթ օրընմրշլար։

Լա ագալլ 30 հիսսէյէ մալիք օրանպիճիւմէ հիսսէտարանը՝ մէզքիւր ֆէվգէլատէ մէճլիսը ումումիտէ հազրը պուլունմադա հազգրարը օրուպ, պու պապտէ թահվիլաթլարընը նիհայէթ 1889 Նոյեմբեր 6/18ինտէ աթիտէքի մահալլէրէ տեբօղիթօ իտէճէքլէր տիր։

Տէրսաատէթտէ մէրքէզը իտարէյէ,

Պէրլինտէ Պէհրէնսթրաս սոգաղընտա պանքէր Մ. Ս. Պէյլիրօտէրին պանգասընա,

Լօնտրատա Թրօկմորթօն սոգաղընտա 26 Նօմէրօտա Օսմանլը Պանգասը աճէնցիասընա,

Բարիզտէ Մէյէրպէր սոգաղընտա 7 Նօմէրօտա Օսմանլը Պանգասը աճէնցիասընա,

Վիէննատա Գրէտիթ Անշթալտ պանգասընա, (Թիճարէթի վէ սէնայիէ մահսուս իթիպարը մալի իշլէն իմթիազը Աւսթրիա շիրքէթը խբէրթաթօրիյէ վէ գրալիկսի տիր։)

Մէճլիսը ումումիյէ տուխուլ իթմէք իշլէն բուխսաթիյէ օրընմրշ իւզրէ հէր թահվիլաթ տէբօղիթօ իտէն քիմսէյէ պիր իրմուխապէր վերիլէճէք տիր։

Հազրը պուլընան ազանքն էքսէրիյէթը արասը իլէ գարարլար վերիլէճէք տիր։

Ազատան հէր պիրինին՝ մալիք օրտրը հէր 30 հիսսէ Նիսպէթինտէ բէր իթասընա հազգրօրընմրշ, վէ հիչ պիրինին եալընրզ քէնտի նամընա 10 բէյտէն վէ պիզզաթ քէնտի նամընա վէ վեքեալէթի նամընա 20ոէն զիյատէ բէյէ հազգը օրընմրշ տրը։

AUX ELEGANTES

Օ-ԶԷԼԷԿԱՆԹ

ՊԷՕՅԻԻՔ ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Պէ յօղլունտա Տօղրու եօլտա Կլավանի սօգաղընդն քէօշէսինտէ Զիլէքճի սօգաղընդն գարշրսրնտա Ն՝ 336

Մէզքիւր մաղազանն սահիպլէրի՝ պու տէֆա էվրօբատան պիր խայլի սօն մօտա մալլար, եանի ճէհէզ իշլէն էնվահ իրէքլի ֆիսթանլրգլար վէ մանթօլզգար, եուանը ֆիսթանլրգար վէ գուֆու գասթիւմէրի, եէնի չէշիտ մանթօ իշլէն գազմրլէր, տիւրլիւ գատիֆէլէր վէ բլիւզլէր, մանթօ վէ ֆիսթան իշլէն սօն մօտա խարճլար վէ տանթէլլար վէ էլէկանթ գօրսէլէրի վէ սաիրէ կէթիրթմիշ օլտուգլարընը միւհէյէրէմ էհալիյէ իլան իտէրէր,

Պու մալլէրին բէք սէչկին վէ չօգ չէշիտի օլտուղընա վէ ֆիսթարընն տիկէր մաղազալարտան չօգ էհվէն խտուկինէ՝ թէչրիֆէ բաղվէթ իտէճէք միւշթէրիլէրին գանի օլաճագլարընա հիչ շիւպհէ օրընմադ։ Մալլէրին իւզէրլէրինտէ ֆիսթալար բագգամար իլէ իշարէթ իտիլմիշ օլտուղընտան, միւշթէրիլէրին ասլա ալտանմագ գօրգուսը օրամադ։

Բաղարլրգ եօգ։

ԻԼԱՆ

Ալաֆրանկա դեկտեմբերին 1-ինճի կիւնիւ քէշիրէ օլընաճագ օլան Ռումէլի շըմէնտիֆէր բիյանգոսընըն բր բրօմէս պիլէթլէրի՝ Գալաթատա Մանէթթօ էֆ-ենին պանգասընտա ֆի բուխթ իտիյր։

Իշպու բիյանգօտա 550 ատէտ նումէրօյա իբրամիէ իսապէթ իտէճէք վէ էն պէօյիւք իբրամիէ 600,000 ֆրգ. օլանագ տրը։

Թէքմիլ պիլէթ 7½ ղրշ.
Եարբմ » 5 »
Զէրեէք » 3 »

Բրօմէսլէր՝ Մանէթթօ պանգասընդն մէօհրիւնի համիլ պուլընանագ-լար տրը։

Բրօմէսին արգասընտա Թիւրքճէ գըրմրդը հրուֆթալա «Փօրժ Մանէթթօ պանգասը» քէլիմէլէրի մուհարիրէ պուլընանագ տրը։

Թաշրատան վուգու պուլանագ սբրարբչաթ՝ պէտէլլէրիյլէ կէօնտէրիյմէլի տիր։

Գալաթատա Գումխոնի խանընտա 18 նումէրօյր ֆ. Տ. Մանէթթօյա միւրաճաաթ օլընա։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՓՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 15 նոյմ.

Ինկլ. էհամը Ինկ. Լիր.	097-¼
Օսմ. էհամը աշրլը	
» » գաբանտը	17-¼
» » Սէրի Ա	36-¼
» » » Գ	21-¾
» » » Դ	17-⅜
Օթօման 1871	92-½
Օսմանլը Պանգասը	11-½
Բուսխա խթիգրապը	102-½
Մը ղը տուլ. մութթահրէտ	91-¼
» հմթխագաը	102-⅜
Տափրա Սանկէտ Մբսբը	81-¾
Թօլիւո խթիգրապը	104-
Մս Հաս. խսհ. էհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-45.

Բարիզ 15 նոյմ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Փր.	87-70
» » 1½ %	105-30
Եկէնի Օսմ. էհամը աշրլը	17-45
» » գաբանտը	17-65
Մէրի Պ.	-
» Ս.	-
Բուլգարիա շըմէնտիֆէրի	79 25
Օսմանլը Բէժիսի էհամը	-
» Պանգասը	541 25
Գրէտի Լիոնէ	692-50
Գրէտի Ֆոնսիէ	1310
Գոնթուար ա՝էսգոնթ	665.
Միւվէյիլ ագսիոնը	2330.
Բուսխա 5 % 1877	-
Իթալիա էհամը	94-15
Մբսբը Ֆոնտ. մութթահրէտ	461-25
Եուռնան 5 % 1879	472 50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 15 նոյմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	-
Բուլգարիա շըմէնտիֆէրի ֆի.	-
Օսմանլը Բէժի աբսիոնը	—

ԴԱՎԱԹԱ ՓՕՐՍԱՄԸ

Եսհ. ռում. տիւն ագչ. գաբ.	18-36
» » » էն եուքսէք	18-36
» » » էն ազաղը	18-34
Գու սապահ աշրլը գ. ք.	18-39
Խթիգրապը տաիսիլի տիւն գաբ.	45-35
» » » էն եուքսէք	45-38
» » » էն ազաղը գ. ք.	15-35
» » » աշրլը	46
Մբսբը մութթահրէտ գաբ.	-
Գու սապահ աշրլը	-
Սէռի Ա.	36-
» Պ.	21-
» Գ.	18-39
Ռումէլի շըմէնտիֆէրի	78-50
Ագչէ ֆարկի	8-
Բէրօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	40.

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-29
Սթամպօլ պանգասը	7-14
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-20
Թրամվայ	4-75

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-05
Մէթալիք »	100-
Պէշլիք »	103-20
Ալթըլըգ »	103-20
Ինկիլիզ լիրասը	110-13
Ֆրանսըզ ալթունը	87-28
Բօլ	90-05
Գրէմից ալթունը	51-10
Գարպոն գայմէսի	08-66

ԹԱՍԻՃԻՆ ԲԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտա	-
50) » »	08 20
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	07-30
10000)» »	-

ՔԻՐԱԼԸԳ ՏԻՒԲԵԼԷՆ

Սամսթա ճատտէսինտէ Ագարճա Զէյմէսի թիթիսալինտէ քեաին տէրունինտէ պիր օտա, պիր մաթպարի, պիր գուլու վէ պիր ապտէսթխանէ,լի միւշթէմիլ քեարկիր պիր տիւքքեան քիրայա վէրիլէճէկ կինտուն, թալիպ օլանլարը մաթպասմրգա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։ 5—2

ԻԼԱՆԱԹ

Հիճազ իչիւն իմալ իթթիրիլէճէք քեաֆուբ մօվար իչիւն միւպայաա սընա լիւգում կէօրիւնէն ամիգ գը.յէ իլէ 1250 վէ ճէհիտ գբյէ իլէ 1602 գբյէ 500 կրամ մրգտարը խա լիսխամ պալմօմունդն թրբրինը սանի նին կիւնճիւ ճումա էրթէսի կիւ նինտէն իթիպարէն միւնագասաը իճրա օլընաճաղընտան իթա իթմէք իսթէյէնլէրին միւնագասա չէրան թինի անլամագ վէ միւնագասաա պուլընմագ իւզրէ նիմունէլէրիյլէ պէրապէր մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի,

2 թրբրինը սանի 305

3—2

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Թէքբար իլան իլէ թաղեիրը մուամէլաթ օլընճայա գատար, եանի նագտ իլէ ֆիրուխթ օլընմագ գախէսի վագ գբլընընճայա տէկին եալընըզ մահկիլաթը վագֆիյէ հիսէտարանընընդն հասպէլ նիկամ պիլա միւզայէտէ թէֆվիզ իտէճէքլէրի հիսէյլի սէքենալէրին նըսքը մէճիտի 19 ղրուշ վէ նըսքը տիկէրի խապկինէի Էվգաֆը Հիւմայունդն սուրէթ վէ սէրկի վէ գուրբոնը իլէ սաթըլագագ տրը։ Թամմ հիսէյլի օլուպ տա պիմիւզայէտէ սաթըլանլարընդն մուճճէէլէսինին նըսքը՝ լիրա 100 ղրուշ հիսապլյա լիրա օլարագ, վէ տիկէր նըսքը քէզալիք սուրէթ վէ սէրկի գապուլմէյէ իհալէ գբլընճաղընտան, պու գապուլտէն աթիիւզիքբ մահկիլաթընդն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան ճիւնճի իլան միւտտէթի օլան իչպու 305 սէնէսի թրբրինը էվվէլին 30նճը կիւնինտէն թրբրինը սանինին 8ընճը բաղար էրթէսի կիւնիւնէ գատար թալիպ օլանլարընդ գբյմէթը մուխամմէնէլէրինին էօրիւնէ միւսավի թէէմին ագչէէրիյլէ պէրապէր Մահկիլաթի իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէէրի լազըմ կէլէճէկին՝ թիւրքճէ թաբէթ վէ Թ. Հաբէթբէ վէ Ֆրանսըզճա Մանիթէօր վէ Ռումճա Գուրնինինբօյլու կաղէթալարբյա իլան օլընընբզը կիպի, ճէէրէկէ Շաբէթէ կաղէթաբբյա տախի ճիւնճի տէֆթա օլարագ պէյան ու իլան օլունուր։

··28, 28··30000 (1)·—Խաբէօյտէ Ֆիրէմիտի Ահմէտ Զէյէպի մահալլէսինտէ Գալայճը Պաղչէսի ճատտէսինտէ նէֆսը Հարէմէյն վագֆընտան թէրպիէն 190 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 220 մէթրօ պաղչէ վէ թահրընտա 1 պպպ տիւքքեանը միւշթէմիլ վէ չէհրի 200 ղրշ. քիրալը ախշպ մուգատէմա պիր վէ էլեէվմ 2 պպպ եահուտխանէնին պիթիթնիւ. Հաճի Մահմուտ էֆ։

··56, 85··18000·—Գանթարճըլարտա Սարը Թիմուր մահալլէսինտէ Գանթարճըլար ճատտէսինտէ թէրպիէն 152 մէթրօ արսատա մէպնի 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 50 ղրշ ա-ՀԸԳԻԸԸԸ միւշթէմիլ վէ չէհրի 245 ղրշ. քիրալը պիր պպպ խան վէ խանը մէգքիր միւշթէմիլաթընտան Գուրեմճըլար ճատտէսինտէ չէհրի 120 ղրշ. քիրալը 1 պպպ գալայճը տիւքքեանը վէ էլեէվմ մէգքիր գալայճը տիւքքեանը վէ խանը մէգքիրը նըսքի հիսսէէրիյէ մէգքիր տիւքքեան տէրունինտէ միսթէգարր գալայճը տիւքքեանը կէտիկինին տախի նըսքի հիսսէսիյէ միւշքինին 120 ագչէ թիթպարբյա 35 վէ սիւլիւս ագչէ պիր բուլ հիսսէսի։

··21··7500·—Միւիվրի գաբուսընտա խանընը Գարակէօղ մահալլէսինտէ Մասագ սօգաղընտա Հարէմէյն կէտիքեաթընտան թէրպիէն 2080 մէթրօ արսատա մէպնի 2 պպղչէպան օտասը վէ պիր քէպիր գույու վէ պիր ապբրը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 1000 ղրշ. քիրայա միւթէհամիլ պիր պպպ պսութան կէտիկինին բուպ հիսսէսի. Էմին աղա։

··17··5000·—Դբրգ Զէյնէտէ Սէքքան պաղը Եագուպ աղա մահալլէսինտէ Նէրտիւպանը սօգաղընտա Գաբբ Մուսթաֆա աղա վագֆընտան թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ պիր մբգտար աշբգլբը միւշթէմիլ ալաշպ պիր պպպ մէնզիլին նըսքի հիսսէսի. Ահմէտ էֆ։

··20··3500·—Զարչուի քէպիրտէ Բէխս օղլու սօգաղընտա Էվգաֆ կէտիքեաթընտան թէրպիէն 12 մէթրօ արսատա մէպնի չէհրի 20 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պպպ խտրունինտէ միսթէգարր 2 ատէտ գույումճը կէտիկինին նըսքի հիսսէսի։

··14··6250·—Սարաճխանէտէ Տիւկէրզատէ մահալլէսինտէ Սարրաճխանէ տէրունինտէ Եաշ Գոլու ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի չէհրի 60 ղրշ. քիրայա միւթէհամիլ վէ զահրընտա 30 զբրա պաղչէի միւշթէմիլ պիր պպպ սարբաճ տիւքքեանը կէտիկինին 8 հիսսէ իթիպարբյա 3 հիսսէսի. Նազիֆ էֆ։

··53·53··30000·—Գում-Գաբուտա Զաղրբը Ահմէտ Զէյէպի մահալլէսինտէ Արապզատէ սօգաղընտա Ահմէտ Շէմսէտտին պէյ վէ գուէի զէմին վէ մալի Մէհմէտ էֆ. վագֆլարընտան թէրպիէն 50 զբրաը աթիգ վէ 38 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ իբի օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 170 ղրշ. քիրալը 2 պպպ քեարկիր տիւքքեան վէ զահրընտա վագը պիր սէնէտ տախիլինտէ իթթիսալինտէ Ֆրանսան գուլանըլբը 132 զբրա մահալինին տախի պիթիւնիւ. Նազիֆ էֆ։

··1··2354·—Գոճա Մուսթաֆա բաչատա Ճանպազկէ մահալլէսինտէ Ագարճա սօգաղընտա թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէպնի պիլա հալա պիր պպպ ախպպ պէրպէր տիւքքեանընընդն միւլբ մա կէտիքբ սիւլիւս հիսսէսի.

··18··3600·—Պապը Ճաֆէրիտէ Բիւսթէյ բաչա մահալլէսինտէ Զավուշ սօգաղընտա հասէքի Մուսթաֆա աղա վագֆընտան թէրպիէն 35 մէթրօ արսատա մէպնի չէհրի 60 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պպպ մաղազանընը 5 հիսսէսէն 1 հիսսէսի. Նազիֆ էֆ։

··44··1000·—Դբրգ Զէյնէտէ Հոճա Թիրէյ մահալլէսինտէ Բէնա ճատտէսինտէ Միհրշահ վալիտէ Սուլթան վագֆընտան թէրպիէն 25 մէթրօ պիր գբրթա տիւքքեան արսասընընդն նըսքի հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆ։

··6··2.76·—Զարչուի քէպիրտէ Հասբրճբլար իչինտէ Ալէմշահ սօգաղընտա Էվգաֆի կէտիքեաթընտան թէրպիէն 11 մէթրօ արսատա չէհրի 30 ղրշ. քիրալը պպպ պապպ հասբրճբը տիւքքեանը կէտիկինին սիւլիւս հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ էֆ։

··1·9··600·—Դբրգ Զէյնէտէ Հիւսսամ պէյ մահալլէսինտէ Գոճամբլար ճատտէսինտէ չէհրի 35ը ղրշ.տան 6 ղրշ. քիրալը 2 պպպ տիւքքեան միւլքէրին. նին պիթիւնիւ. Նազիֆ էֆ։

··3·500·—Դբրգ Զէյնէտէ Հիւսսամ պէյ մահալլէսինտէ Գոճամբլար ճատտէսինտէ չէհրի 5 ղրշ. քիրալը պիր պպպ տիւքքեան միւլքինին պիթիւնիւ. Նազիֆ էֆ։

··6··6··4800·—Պապը Ալի գուրպինտէ Սահաֆի Սիւլէյման էֆ. մահալլէսինտէ Ամը Մասագ սօգաղընտա մուգատէմա միւլք մա կէտիք բաչախանէ վէ էլեէվմ թէրպիէն 110 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգի 5 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 200 ղրշ. քիրալը քեարկիր մէնզիլ իլէ թահրընտա 2 օտայը վէ չէհրի 100 ղրշ. քիրալը պիր պպպ խանէնին միւլք մա կէտիք 50 սէհիմ իթիպարբյա 3 պուլուգ վէ պիր սէհիմին բուպ հիսսէսի. Նազիֆ էֆ։

··2··800·—Զէնպէրլի Թաչտա աթիգ Ալի Բաչա մահալլէսինտէ Խազինէ տար խանը տէրունինտէ օրթա գաթտա Սօֆու Մէհմէտ պէյ վագֆընտան թէրպիէն 32 մէթրօ արսատա չէհրի 30 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պպպ օտանընն միւլք մա կէտիք 3 հիսսէսէն 1 հիսսէսի. Նազիֆ էֆ։

··17··2500·—Գասբմ Բաչատա Թահթա Գաաը մահալլէսինտէ Թահթա քէօրբիւ սօգաղընտա մէրհում Շեիքուլլահ էֆ. վագֆը Հարէմէյն վագֆլարընտան թէրպիէն 741 զբրա պիր գբթա մէնզիլ արսասընընդն սիւլիւս հիսսէսի։

(1) Ճիւմլէլէրիդ պպչարընտա իւք հիզատտա պուլունան բատագմլար՝ մահկիլաթընն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր՝ գբյմէթը մուխամմէնէլէրինի, վէ իւչինճի հիզատաքիլէր՝ պէտէլը միւզայէտէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

Մաճառը Տօգթ. Տանիէլ Բէքզինին հիւքիւմէթ թարաֆընտան թաստիգ վէ նէզարէթ օլընան աշրիանէսինին

ԹԱԶԷ ԱՇՐԸՍԸ

Իշպու հայվանդն պշրը՝ պիւթուն սէնէ թազէ գալբվ, քեսիլէն հայվանդն պիշճիմէ ազալբը հիւթիւմէթին պիր պպպար հէքիմի թարաֆընտան թէսգիգ ու թէթքիք օլունուրգատան վէ նիշ պիր խասթալդը օլմասբդը թաստիգ խորլուքտէն ազնրա մէգքիւր աշը թթա վէ թէսլիմ օլունը։

					Դրշ.
	3— 4	տէֆա	աշրլամաղա	քեսֆի 1	գալէմ 7.50
Պէհէրի	3— 4	»	»	» 10	» 6
	15 – 20	»	»	» 1	» 30
	50	»	»	» 1	» 70
	100	»	»	» 4	» 120
	1000	»	»	» 1	» 1100

Ֆիսթալա Մ. Լէոն Ֆրիտմանդն նէզտինտէ ֆիրուխթ օլունը։
Ուսում տէբօղիթօսը՝ Պէյօղլուանա Տօղրու Եօլտա Ազա-շամինտէ 169 նումէրօյը ՏԷԼԼԱ-ՍՈՒՏՍ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ ՏԻՐ։

ԶԱՐԴ
ՏԷՐԵԱԱՏԷԹ ԻԼԷ

ԶԸՄԷՆՏԸՓԷՐԼԷՐԻ
ԿԻՒՉԻՒԿ ՀԷՊՄԷՃԷ

1889 ալաֆր. հոկտ. 3տէն իթիպարէն եէնի էմրէ տէկին եօլ թարիֆասը.

ՍԹԱՄՊՕԼՑԱՆ ԿԻՒՉԻՒԿ-ԶԷՐՄԷՃԷՆ

ՆՈՒՄԷՐՕ	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44
ՍԹԱՍԻՕՆ	Սպանդան եօլէնէ գատար								ՎԱԳԸԼ ՀԱՐԷՐԷԹ										Էօյլէնդէն ատշմա գատար		
Սթամպօլ	6 30	7	7 30	7 50	8 30	9	9 30	10	10 30	11 30	12	1 30	2	2 30	3	4	4 30	5	5 30	6	6 30
Գում-Գաբ.	6 39	7 09	7 39	8 03	8 39	9 09	9 39	10 09	10 39	11 39	12 13	1 39	2 08	2 39	3 09	4 09	4 39	5 09	5 39	6 09	6 39
Եէնի-Գաբ.	6 43	7 13	7 43		8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 43	12 17	1 43	2 12	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	6 13	6 43
Սամսթա.	6 49	7 19	7 48		8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 48	12 22	1 49	2 17	2 49	3 18	4 19	4 49	5 19	5 49	6 19	6 49
Եէտի-Գուլէ	6 54	7 23	8 01	8 22	8 54	9 21	9 53	10 23	10 53	11 54	12 25	1 54	2 20	2 53	3 22	4 24	4 54	5 23	5 55	6 25	6 55
Մագրիքէօյ	7 09	7 34	8 12	8 39	9 06		10 04	10 34	11 06	12 06		2 06		3 04	3 36	4 34	5 06	5 34	6 08	6 36	7 06
Ա.-Սթէֆն.	7 18		8 21	8 52	9 15				11 15	12 16		2 15			3 45		5 15		6 26		7 15
Քիւչիք-Զէք.				9 03						12 24									6 34		

ՔԻՒՉԻՒԿ-ԶԷՐՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼԱ

ՆՈՒՄԷՐՕ	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	51	43
ՍԹԱՍԻՕՆ	Սպանդան եօլէնէ գատար								ՎԱԳԸԼ ՀԱՐԷՐԷԹ										Էօյլէնդէն ատշմա գատար		
Քիւչիք-Զէք		6 50										1 20								6 15	
Ա.-Սթէֆ.	6 30	7		8	8 30		9 30			11 26		1 30		2 30		4		5 30		6 27	
Մագրիքէօյ	6 40	7 10	7 40	8 11	8 40		9 40	10 10	10 40	11 37		1 40		2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	6 42	7 05
Եէտի-Գուլէ	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 54	10 24	10 52	11 51	1 25	1 53	2 25	2 54	3 21	4 23	4 53	5 54	6 24	7	7 16
Սամսթա	6 56	7 26		8 26	8 56	9 29	9 58	10 28	10 56	11 55	1 28	1 57	2 28	2 58	3 25	4 27	4 57	5 58	6 28		
Եէնի-Գաբ.	7 02	7 32		8 32	9 02	9 34	10 04	10 34	11 02	12 01	1 34	2 03	2 34	3 04	3 31	4 33	5 03	6 04	6 34		
Գում-Գաբ.	7 08	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 38	11 07	12 08	1 38	2 07	2 38	3 08	3 35	4 38	5 08	6 08	6 38	7 11	7 27
Սթամպօլ	7 16	7 46	8 07	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 15	12 16	1 46	2 15	2 46	3 16	3 43	4 46	5 16	6 16	6 46	7 20	7 35

Մէ-ըհ-ուր. — ՃԷսամէթի ազ օլան եէ-ք-ըէր պիրա ֆարգ հէր թրէնտէ գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթի օլան եէ-ք-ըէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մագրիքէօյ պէյնինտէ վէ Ա-ա օնտան էօթէյէ հյլէյէն թրէնլէրտէ դապուլ օլունաճագ տրը։

պպպ ախպպ պէրպէր տիւքքեանընընդն միւլք մա կէտիք սիւլիւս հիսսէսի.

··18··3600·—Պապը Ճաֆէրիտէ Բիւսթէյ բաչա մահալլէսինտէ Զավուշ սօգաղընտա հասէքի Մուսթաֆա աղա վագֆընտան թէրպիէն 35 մէթրօ արսատա մէպնի չէհրի 60 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պպպ մաղազանընը 5 հիսսէսէն 1 հիսսէսի. Նազիֆ էֆ։

··44··1000·—Դբրգ Զէյնէտէ Հոճա Թիրէյ մահալլէսինտէ Բէնա ճատտէսինտէ Միհրշահ վալիտէ Սուլթան վագֆընտան թէրպիէն 25 մէթրօ պիր գբթա տիւքքեան արսասընընդն նըսքի հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆ։

··6··2.76·—Զարչուի քէպիրտէ Հասբրճբլար իչինտէ Ալէմշահ սօգաղընտա Էվգաֆի կէտիքեաթընտան թէրպիէն 11 մէթրօ արսատա չէհրի 30 ղրշ. քիրալը պպպ պապպ հասբրճբը տիւքքեանը կէտիկինին սիւլիւս հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ էֆ։

··1·9··600·—Դբրգ Զէյնէտէ Հիւսսամ պէյ մահալլէսինտէ Գոճամբլար ճատտէսինտէ չէհրի 35ը ղրշ.տան 6 ղրշ. քիրալը 2 պպպ տիւքքեան միւլքէրին. նին պիթիւնիւ. Նազիֆ էֆ։

··3·500·—Դբրգ Զէյնէտէ Հիւսսամ պէյ մահալլէսինտէ Գոճամբլար ճատտէսինտէ չէհրի 5 ղրշ. քիրալը պիր պպպ տիւքքեան միւլքինին պիթիւնիւ. Նազիֆ էֆ։

··6··6··4800·—Պապը Ալի գուրպինտէ Սահաֆի Սիւլէյման էֆ. մահալլէսինտէ Ամը Մասագ սօգաղընտա մուգատէմա միւլք մա կէտիք բաչախանէ վէ էլեէվմ թէրպիէն 110 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգի 5 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 200 ղրշ. քիրալը քեարկիր մէնզիլ իլէ թահրընտա 2 օտայը վէ չէհրի 100 ղրշ. քիրալը պիր պպպ խանէնին միւլք մա կէտիք 50 սէհիմ իթիպարբյա 3 պուլուգ վէ պիր սէհիմին բուպ հիսսէսի. Նազիֆ էֆ։

··2··800·—Զէնպէրլի Թաչտա աթիգ Ալի Բաչա մահալլէսինտէ Խազինէ տար խանը տէրունինտէ օրթա գաթտա Սօֆու Մէհմէտ պէյ վագֆընտան թէրպիէն 32 մէթրօ արսատա չէհրի 30 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պպպ օտանընն միւլք մա կէտիք 3 հիսսէսէն 1 հիսսէսի. Նազիֆ էֆ։

··17··2500·—Գասբմ Բաչատա Թահթա Գաաը մահալլէսինտէ Թահթա քէօրբիւ սօգաղընտա մէրհում Շեիքուլլահ էֆ. վագֆը Հարէմէյն վագֆլարընտան թէրպիէն 741 զբրա պիր գբթա մէնզիլ արսասընընդն սիւլիւս հիսսէսի։

(1) Ճիւմլէլէրիդ պպչարընտա իւք հիզատտա պուլունան բատագմլար՝ մահկիլաթընն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր՝ գբյմէթը մուխամմէնէլէրինի, վէ իւչինճի հիզատաքիլէր՝ պէտէլը միւզայէտէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ՔԱՐԹ ՏԷ ՎԻԶԻԹ

Ա՛լա քարթօն իլէ լաթիֆ սիւրէթտէ հէր լիսանտան օլարագ օն տագիգէ զարֆընտա թապ ու թէսլիմ օլունուր։

ֆի, 100 ատէտի 10 ղրշ.

Արզու իտէն զէվաթըն, Ստամպօլտա Ցակորեան խանընտա Արամեան մաթպուասընա միւրաճաաթ իլէմէլէրի։

ՔԱՐԹԱՎԹՍԷ ԱԱԹՕՐԱԱՔԲ
ԻՏԱԼԻՍԻ

Պէկէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթլէ Իսքէնտերիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւլթի բօսթասը.

Տուտերլիչ գաբտանընը Թահթը գօմանտասընընա Շաբգիյէ նամ վապոր 1500 Թոնէլաթօ համալէսինտէ վէ 300 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալֆանկա նյմէն 20ինճի չարշէնպիհ կինիւ եօլէնտէ ոնրա ալանը. սառթ 4ում Տէրսաատէթտէն հարագէթլէ ԶԱՆԱԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲՈՒԼՈՒՆ օղրայարագ բաղար էրթէսի սապահչյրն 4 պուլուգ կիւնտէ ԻՍԿԷՆՏԵՐԻՅԷՆ մուվասելէթ իսէճէք տիր։

Լօնտրա պիլէթլէրի ֆամիլեանա վէ կիսիպ կէլմէ ալընընագտա, թէնզիլ ֆիյաթլա ֆիւրութի օլունուր։

Վապորտա պիրինճի սընըֆ սուճրա թաղը մը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ խրամէթճի գաբտը վար տրը։

Եինէ բօսթաի մէգքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԵՐԻՅԷՆ հէր չարշէնպիհ սապահչրը սապահչրը հարքէթ իտէն Պերկիյէթիւշ Շամ վապորլարը տօղրու ԵԱՖԱյա հարքէթ իտուպ ԻՍԿԷՆՏԵՐԻՅԷՆԷ 44 սաաթտա պիՖՐՈՒԹա վապր օլաբ, վէ ԹԱԲԱԳԼՈՒՆ, ՄԻՐՍԻՆ վէ ԻՍԿԷՆՏԵՐՈՒՆԱ օղրար

Բօսթաի մէգքիւրը Գրբրբրը տէնիզէ իլէ-էն վապորլարը՝ հէր Ճումա կիւնիւ Պրինտիզի բօսթա չանթասընընդն միւվասելէթինտէն սօնդրա Սիւվէյշէնէն հարքէթլէթլէ, ձիրատ, Սուաքիմ, Մասուա, Հիւտէյտա վէ Ա.տէն իսքէնդէրիյէ ուղրար։

Եօլճաա, մալ վէ էմանէթ եիւքլէթմէք իսթէյէնլէր՝ Սթամպօլտա Խմիս Լօնինտէ էֆէնտիսինտէ Ամը Մասագ սօգաղընտա Ամիր Ալի Ալիյէ Ֆարմանընընդն Ֆրանսիսքօ Մարտինէ Ֆրանսիսքօ Ամիր